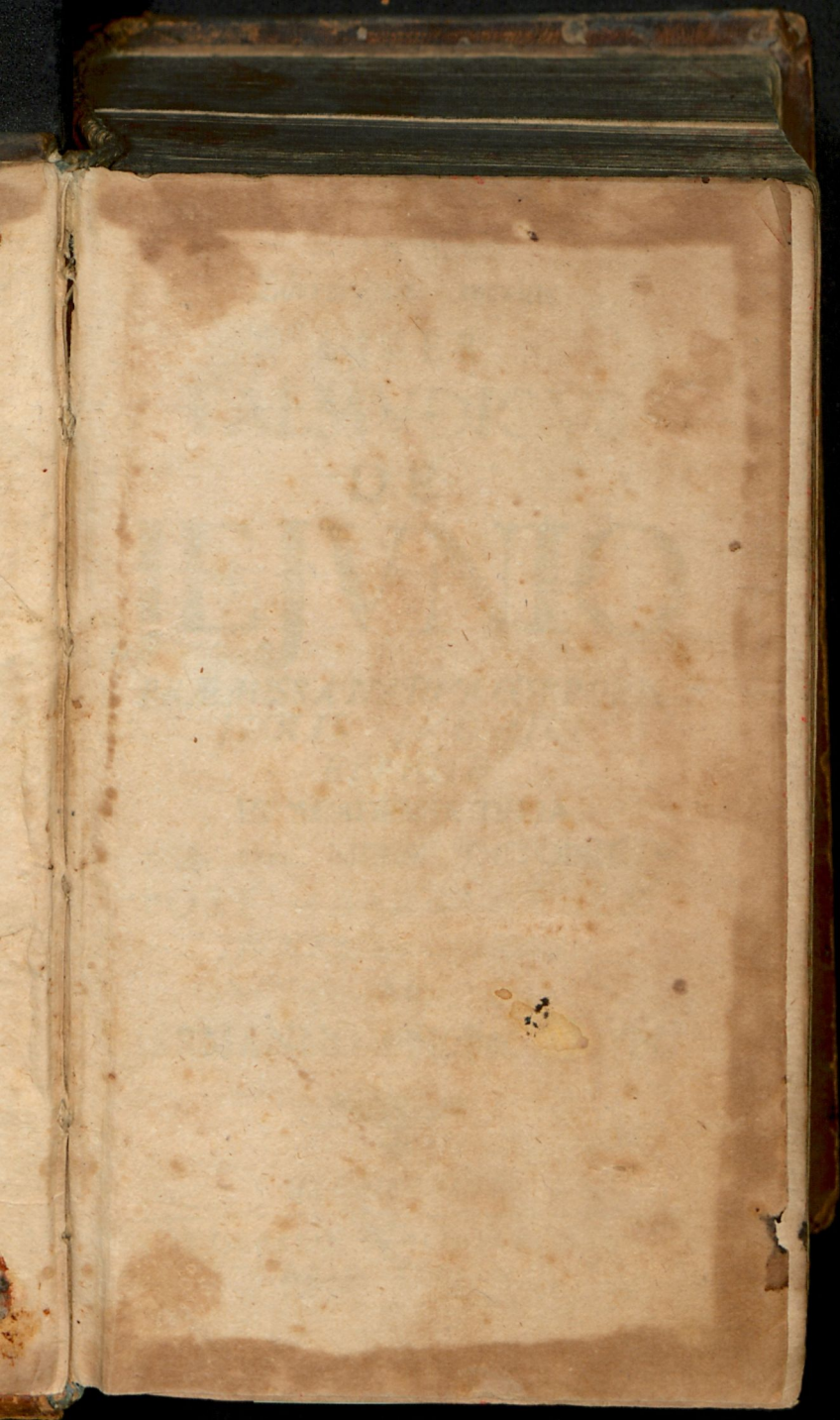
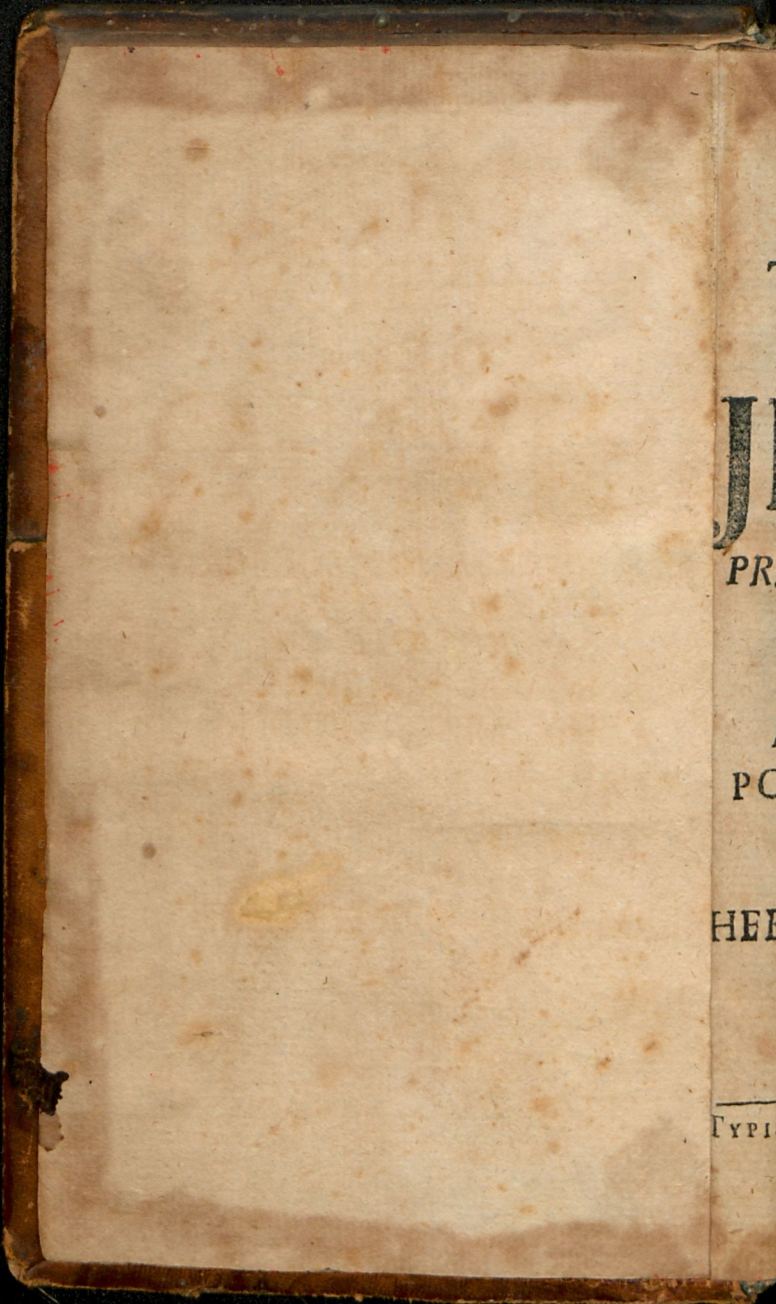

F.n. 117.

A. 296.

J
PR
A
PO
HER
TYPIS

^{3.}
HERMANNI von der **Hardt** /
Ling. Orient. in Acad. Jul. Prof. P. & Præ-
pos. Mariæb.

BREVIA atq; SOLIDA

HEBRÆÆ
LINGUÆ FUN-
DAMENTA,

EDITIO TERTIA.

HELMESTADII,

Typis & sumptibus **GEORGII WOLFGANGI**
HAMMII, Acad. Typogr. 1700.

HERBARIUM VON DR. ...
1. Teil. Orient in Arab. 1. Teil. 2. Teil.
1607. Mainz.

BREVIA ...

HERBARIUM
LINGVÆ
DAMENTA

... ..

... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
P
Ne
tur
que
prin
tium
ro a
ciur
amb
Pau
tu
long
pu
His
ad c

Lector benevole.

Per pauca accipe sed solida *Hebraeae Linguae fundamenta*. Ne minimum quidem in *analysis* datur momentum, *cujus non certa atque aperta ratio* ex brevibus hisce principiis dari possit. Nec *discentium memoriam* regularum numero atque mole onerari, nec *judicium* incertis mutationis vocalium ambagibus macerari intelliges. *Paucis* atque universalibus, cognitu facillimis, opus est *praecipis*, longa vero *exercitatione*. Praecipuum est, *paradigmatum* notitia. His cognitis, *usus brevi tempore* ad expeditam Fontium lectionem

A 2

cum

* (4) *

cum voluptate ducet. Dummo-
do non negligatur, quod illustre
literarum sacrarum lumen, *Dn. L.*
Esdras Edzardus, à multis annis
hospes ac præceptor meus vene-
randus, cum *Trostio Nostro* gravi-
ter monet, *non à præceptis sed ab*
ipso textu fieri debere initium.
Quapropter *IV. capita Geneseos*
præceptis nostris addidimus, ut in
promptu statim esset discenti tex-
tus, in quo legendo atque expli-
cando mature se exerceret. Vale
Fontium amantissime lector, no-
strisque studiis fave.

Fun-

*Fundamentum universæ
 scriptionis & formationis, adeo-
 que Analyseos Hebraica.*

Hebraei accurata scribendi ra-
 tione omnes alias gentes an-
 tecellunt. Quippe vel levissimum
 quodque pronunciationis momen-
 tum commodis signis exprimere
 satagunt. *Ut accuratissima elo-
 cutionis & scriptionis sit conformi-
 tas, certis signis notata.*

Id quod ex omnibus scriptionis
 & lectionis partibus, rotaque ora-
 tionis formatione & junctura, satis
 abundeque constabit.

* (6) *

Sunt autem

Lectiois & scriptiois

momenta IV.

*Consonantes, Vocales, Tonus, Nota
diacritica lectiois.*

Consonantes sunt XXII.

1. א aleph	40. מ Mem
2. ב Beth	50. נ un
3. ג Gimel	60. ס Samech
4. ד Dalet	70. ע ain
5. ה He	80. פ Pe
6. ו Vau	90. צ Zade
7. ז Zain	100. ק Quph
8. ח CHH et	200. ר Resch
9. ט et	{ ש Sch in
10. י Jod	{ ש S in
20. כ Caph	400. ת T au
30. ל Lamed	

In his natura & indoles quatuor literarum
אורח sedulo notanda. Utpote quarum
soli-

solidior notitia per totam Grammaticam lucem spargit, & *analysin* maxima ex parte reddit *facillimam*, genuinis *formationis causis* hinc derivatis.

Communis earum natura est, nudus ac merus *spiritus*. Sono vero & aspirationis intensione differunt.

¶ est *spiritus lenis*, leviter è gutture emissus. Et convenit sua natura fere cum *Græcorum spiritu leni*: Etsi *Græci* spiritum lenem & signum illius inter consonas non retulerint, quod ab *Hebraeis* ob *אַנְשֵׁי* observatum: Sicut nec spiritum asperum ejusque signum *Græci* consonam dixere, quod ab *Hebraeis* similiter factum. *Latini* vero & *Germani* spiritus illius lenis nullum prorsus signum vel vestigium notarunt.

Spiritus hic sonum habet vocalis cognatæ, *a*, vel *e*. Propter spiritus levitatem, ¶ est *spiritus asper* & clarus, fortiori nisu è gutture missus. *Græcorum* spiritum asperum, vel *Latinorum h* refert.

Affinem fere sonum vocalis *a*, vel *e*, itidem habet. Quia *h* & *h̄*, uterque spiritus, non nisi gradu differt.

est *spiritus obscurus*, ex ore pleno erumpens. Et accedit quidem fere ad *VV*, geminum *Vau* Latinorum, *Wb*, qualis sonus in *Wau* Arabum & Syrorum initiali superest: Hodie tamen fortius vulgo, spiritu per dentes superiores expulso, ut *Vb* effertur.

Vocalis cognatæ sonum refert *o* vel *u*. Propter obscuritatem spiritus.

est *spiritus exilis*, linguâ ad palatum leviter allisâ prolatus.

Cognatæ vocalis sonum præ se fert *e* vel *i*. Propter spiritus exilitatem & terneritudinem.

Hinc

(1) In cursu sermonis literæ illæ facile, *respirant* s. quiescunt, vel prorsus *exspirant* seu pereunt. Quia nil nisi spiritus sunt, quem diu retinere in orationis fluxu sine asperitatis metu & pronuntiationis difficultate non possumus. Quare vel fit infirmior spiritus, auribus vix amplius animadvertendus, ut quiescere seu respirare videatur; ut לִמְרָה pro לִמְרָה *dicendo*. Vel omnem adspirationis vim amittit, & penitus evane-

* (9) *

evanescit : ut pro גלו ga-lbu est גל
galu : pro להאור lbaor est לאור laor,
lucem.

Indeque suam vel cognatam vocalem,
plerumque longam, tanquam spiritus
illius respirantis vel expirantis signum
vel vehiculum, post se relinquunt, & ad
proximam consonam remittunt.

(2) Vicissim in tardiori l. graviore pro-
nunciatione *inseruntur* nonnunquam.
Quia omnis vocalis intensa sua natura
spiritus vehiculo profertur. Hunc
igitur spiritum, dum vocalis fortius
intenditur, Hebraei, ob scribendi *אפי-
סא* affini litera quiescente exprimunt,
ac voci manifeste *interferunt*. Ut ו
in זאב Zauvar, collum, שמאל smol,
sinistra.

(3) *Facile inter se permutantur*. Quia
enim omnes illae quatuor literae nil nisi
spiritus sunt, adeoque communem
naturam habent, quae gradibus saltem
& modo adspirandi differat : Facile
fieri potest in orationis fluxu, ut vel
intendatur spiritus ille vel remittatur,
nunc clarior fiat, nunc exilior, nunc
obscurior. Atque ita ו & ה, ה & ו,

m-
V,
lis
ni-
us
x-
u.
L
t e
e-
r-
ri-
is
n-
is.
i-
s,
ut
m
us
e-

ה' & י', י' & י', & vice versa, facili nego-
 tio alternant. Ut קנהתי pro קניתי.
 In specie נ' ה' facile transit in ת'. Quod
 si enim in efferendo spiritu claro נ' ה',
 in lingua palatum fortius attingat, fit ת'.
 Ut תורה pro תורה fuit. תשוקה pro
 תשוקה desiderium ejus.

Hæc si observetur natura literarum
 ואתה, in formatione verborum spiran-
 tium seu quiescentium nulla opus est
 regula. Quin & maxima pars forma-
 tionis nominum, prefixorum, suffi-
 xorum, verborumque regularium, pla-
 na est, & gravibus ac firmis solidis-
 que causis innixa. Id quod ex ipsis pa-
 radigmatibus omnium orationis par-
 tium ad oculum patebit.

Vocales sunt V.

a c i o u.

Pronunciationis natura non gi-
 gnit plures quam quinque distinctas
 vocalium species.

Ce-

Ceterum *Hebraei*, ob singularem scribendi *απιβεταιω*, cujusvis vocalis *duplicem* habent *figuram*, diversis casibus & conditionibus adhibendam, ipsa pronuntiatione certissimo ac infallibili duce.

Scilicet, *in omnibus linguis* singulae vocales nunc *gravius*, intensius ac fortius, & longiori cum mora efferuntur: nunc *levius*, remissius ac tenuius, breviorique cum mora.

Ratio discriminis est, quod syllaba, si desinat in vocalem, ut *ama*, gignat sonum vocalis gravem: Si desinat in consonantem, ut *parcam*, ordinarie generet sonum vocalis tenuem: Nisi syllaba peculiarem sonum habeat.

Et hujus iterum ratio est, quod dum

dum syllaba in vocalem desinit, longius aut diutius vocali pronuntiandæ inherere debemus. Si vero syllaba in consonantem desinat, breviorē vocalis sonum audimus: dum à vocalis sono citò in consonantis prolationem dilabimur. Quæ omnia *aurium iudicio* aperte constant.

Ut apud *Germanos* τὸ *a* in *haben* / gravem habet ac intensum sonum, & longa cum mora effertur, quia syllaba in vocali terminatur. Sed idem *a* in *halten* / tenuem & remissum habet sonum, breviorique cum mora profertur: quia syllaba in consonantem desinit. Sic τὸ *e* in *heben* / *Hertz*; τὸ *i* in *Lieben* / *Licht*. &c. Ut ut vero diversa pronuntiatarum vocalium

calium momenta pronuntiando aperte audiant *Germani*: Signis tamen certis *id discriminis* notare negligunt, minus in scribendo cum reliquis occidentalibus accurati: cum id lectoris aures per se iudicent, neque ea sit religio pronuntiationis, quæ *Hebræorum*, ob legis dignitatem.

Similiter & *Latini* utrumque illud momentum in vocalium pronuntiatione non possunt non audire. Ut *a* in *amabam*, utrumque prius *a* grave est & intentum, longamque sonandi moram habet: quia syllaba in vocalem desinit. Posterius *a* est remissum, & brevi mora gaudet: quia syllaba in consonante terminatur. Sic *a* in *caro*, *carnis*; *e* in *pera*, *perna*; *i* in *pri-*
mus,

mus, princeps. &c. Neque *Latinos* tam curiosos videmus, qui istam momenti diversitatem, auribus statim obviam, diversis scribendi notis signandam putarent, una eademque figura contenti. Nam & his non ea est prononciationis religio, quæ *Judæorum* in sacris.

Hebræi vero, in scribendo *angeli- cæ* magis studiosi, justam prononciationem sancte servaturi, diversitatem illam qualemcunque diversis signis diligenter notarunt.

Proinde, si *sonus vocali-* Si *sonus* fuerit *tenuior,*
nis sit *crassior,* gravior gracilior atque brevi-
aut longior, sequen- or, sequentem paulu-
tem adhibent *figuram:* lum diversam expri-
munt *figuram:*

kāmez

zere

chirek magnum

cholem

sebyrek

+ patach.

o segol.

o chirek parvum.

+ komez chatuph.

= kübbuz,

To-

Tonus.

Properantem & concitatum
 Hebræi amant vocum tonum; ma-
 xime ob caloris innati, quo *Orien-
 tales* populi præ *Occidentalibus* ab-
 undant, intensionem ac fervorem,
 qui tarditatem omnem agendi di-
 cendique fugit, ac celerem motum,
 ut in agendo ita & in dicendo ur-
 get. Sicut *occidentales*, quia hu-
 midioris ac frigidioris sunt naturæ,
 impetu isto per se carent, adeoque
 ob lentorem, lentum magis & fri-
 gidiorum agendi dicendique habi-
 tum præ se ferunt.

Hebræi igitur tonum ad *ulti-
 mam* vocis *syllabam* festinanter
 rejicere, natura duce, sueti sunt.

Quan.

Quamquam vero interdum videatur tonus poni in penultima, sub terminatione. In iisdem nihilominus vocibus revera aures situm toni non observant alium quam in fine vocis. Absorbetur enim leviter in istis vocabulis inter pronunciandum tenuis vocalis in fine posita, ut ex utraque ultima syllaba, unica pronunciando gigni videatur. Idque faciendum esse, præter consuetudinem Judæorum, ipsa vocalium ratio probat. Vocalis enim sub penultima exilis inter duas ponenda est consonantes. Quare fieri non potest, quin ultima vocalis auribus se molliter subtrahat. E. g. *אין*, *non, nullus*, legitur ut monosyllabum, *אין*, fere ut germanicum *nein / kein / שמים* *schamaim, cælum*, ut bisyllabum.

Par

Par est ratio vocum in - desinentium. Nam & in histo - tenuis vocalis, suaviter absorbetur aut valde extenuatur. Id quod iterum, præter Judæorum usum, præcedens ut plurimum vocalis brevis, inter duas ponenda consonantes, satis confirmat. Ut ארץ, *terra*, legitur *er-erz* vel potius raptim instar monosyllabi, *erz*, fere ut Germanicum *Erd* vel *Ertz*. פֶּרַד *malus*, quasi *per ed*, vel citius & concisus, *perd*, fere ut germanicum *Pferd*. עֶרֶב *erf*, *vespera*; בֹּקֶר *bòkr*, *mane*. Hinc in scribendo - istud interdum plane omittitur: quia in pronuncian- do vix vel plane non auditur. Ut אֵשֶׁת *veritas*, pro אִשָּׁת, חַטָּאת *peccatum*, pro חַטֵּאת.

Similiter, si voces in - desinent.

B

nant.

nant. Ut תחת *sub*, quasi *tach-at*,
 vel citius *tacht*. Si enim legeretur
tá-chat, oporteret esse *victoria*, quasi *nez-ach*, *נצח*.
semita, *drchh*.

Quaedam interim, sed pauca,
 sunt dictiones, quæ ob singula-
 rem affectum aut peculiare dictio-
 nis pondus, tonum omnino *in pe-
 nultima* habent. Quæ usu rectius
 discuntur. Ut למה *lamma*, quare:
 נחנו *náchnu*, nos. In quibus igitur
 ac similibus, ob vim affectus
 aut longiorem syllabæ diductio-
 nem, spiritus aut ronchi cujus-
 dam interjectio vel mora suspensi-
 toni causa est. Quare si & parti-
 culæ cum aliis vocibus componan-
 tur, tonum *in illa compositione*,
 in penultima retinere frequenter
 jubent.

jubent. Id quod vel ex paradigma-
matibus apparet, ac usus docebit.

Ut פָּקַדְתָּ *pakáda*, *visitas tu*, פָּקַדְנוּ
pakádnú, *visitamus nos*. בָּיְתָהּ
bájta, *domum versus*.

Hinc

Ob maxime celerem & concitatam, quam
amant Hebræi, pronunciandi ratio-
nem, cito properante ad ultimam
syllabam vocis tono:

(1) *Vocalis aliqua absorbetur ac prorsus
omittitur.* Id quod & Germanis aliis-
que haud est omnino insolens: ut, hats
pro hat es / gibts pro gib es / hobls
pro hoble es. פָּקַדְתָּ *pkadtem* pro פָּקַדְתָּ
pakadtem, omisso vel absorpto priori
a vel *á*. פָּקַדְתָּ *pa-kda* pro פָּקַדְתָּ
pakada, absorpto ultimo *a* seu *-*
פָּקַדְתָּ *po-kda* pro פָּקַדְתָּ *pokeda*, negle-
cto *e* seu *-*. תִּפְּכֹדִי *tipb-kdi*, pro תִּפְּכֹדִי
tiphkodi, remoto *o* seu *í*. Quæ re-
ctissime ac planissime ex paradigma-
tibus patefcent universa.

(2) Ex immediato nexu vel concursu
duarum aut plurium consonantium,

vocali carentium, resultans naturalis & distinctus sonus, strepitus aut sibilus, adæquata *vocali* exprimitur, eaque *assumitur*. Ut in למשׁוֹל *lmschol*, ex nexu immediato למשׁ *lmsch* naturaliter resultat sonus exilis & strepitus tenuis, distinctus tamen, accedens ad *i*. Ideoque assumitur *i* seu chirek parvum, למשׁוֹל *lmschol*. Sic pro ברַגַּת *brgat* est ברַגַּת *brgat*. Id quod ex paradigmatis elucebit.

- (3) *Vocalis* commode cum affini nonnunquam *commutatur*. Dum una in alteram cognatam degenerat ac sensim inclinatur, ob affinitatem & vicinitatem soni, quam tenues vocales inter se non minus ac cum gravibus & longis habent. Nam ob varium, & vel arctiorem vel liberiolem consonantium concursum, sonus vocalium nunc fit aliquanto clarior vel exilior, nunc gravior vel tenuior. E. g. ex סֵפֶר *sépher*, *liber*, addito ם, *i*, *meus*, fit סֵפֶרִי *síphri*, *liber meus*. Ubi (posteriori e, quia in pronunciando jam ante leniter absorbebatur, ob properantem tonum jam prorsus omisso, *juxta* *concl.* 1.)
prius

* (21) *

prius *e* degenerat in *i*, ob nexum arctiorem sibilantis literæ ם cum sequentibus consonis. Sic ex זרע, addito *i*, fit זרעי, dum (ablato, *juxta concl. i.* postremo *a*, quod jam ante fere negligebatur) prius *e* abit in *a*, ob clariorem adspirationem אצ ר, in arctiore hoc consonantium nexu. Sic ex רגל *regl*, *pes*, fit רגלי *ragli*, *pes meus*.

(4) Et *consona* vel *syllaba* ob tonum vocis rapidiorem per *Syncopen* & *Apharesin* absorbetur. Ut סבב pro סוב. In primis כ perit, quia difficultatem sæpe pronunciationis, ob ronchum suum per nares ductum, parit, ut אף *ira* pro אפה, בת *filia* pro בכת, דאר *dare* pro דאנת, גש *accede* pro תנת.

Vel *transponitur* subito, ob euphoniã. Quod fit in sibilantibus literis. Ut תתשמר pro תתשמר.

Vel & cum affini molliter *commutatur*, propter majorem soni svavitatem. Sic ת post צ in ט abit. Ut נצטרק pro נצטרק.

Atque hæc ratio toni est ordinaria, & affectiones communes & quotidianæ.

Ceterum

Tonus ille vocis ordinarius nonnunquam *suspenditur* aut *longiori mora* in *ultima l. penultima* diducitur: imo nec in locum suum ad ultimam syllabam dimittitur. Ob euphoniā scil. vel affectus tarditatem aut remoram, numerumve sermonis. Quod contextus facile docet.

Hinc *Apocopen* vocalis cum consona ultima ה, aut prostremæ syllabæ, oriri, proclive. Ut ויבֹרַח pro ויבֹרַח, ubi ה absorbetur, ob præcedentem syllabam diutule suspensam. שמעו pro שמעו, ubי ה absorbetur à vehementiori loquentis affectu, qui præcedentem syllabam longiori mora suspenderit.

Hinc & *Epenthesis* & *Paragoge* literarum וי & וי, quæ spiritum & rōnchum, in suspensā ac retenta syllaba ortum, supplent.

Hinc porro *sonus vocalis* in syllaba suspensa sæpe *intenditur*. Ut ויבֹרַח pro ויבֹרַח ex ויבֹרַח Vel *vocalis prorogatur*. Ut ויבֹרַח pro ויבֹרַח ex ויבֹרַח

Vicissim affectus loquentis impetuosior,
tonum

tonum à penultima, è loco licet suo & naturali fede, ad ultimam secum abripit. E. g. וּפְקַדְתִּי *uphakadti*, *Somnino* visito vel *visitare* constitui, pro *upbakadti*.

Notæ diacriticæ Le- ctionis.

Dagesch duplex.

Dagesch lene, est punctum, literis בגרסמת impressum, leniorem earum pronunciationem, sive, adspirationem earum esse negligendam, notans. Ut בְּרֵאשִׁית *breschit*, non *freschit*. בָּרָא *bara*, non *fara*.

Idque illis imprimitur ordinarie à membrorum initiis, vel post consonam, vocali destitutam. In his enim euphonia sua natura adspirationem remittere docet.

Hujus oppositum signum est *linea Raphe* —, literis בגרסמת in-
B 4 cum.

cumbens, adspirationem earum retinendam significans. Cujus vestigia hodie in Scriptura pauca supersunt.

Dagesch forte, est punctum literis mollioribus impressum, apertam ac immediatam earum geminationem designans.

Quia igitur אהחעך ob spiritum magnamque asperitatem geminari immediate sine difficultate nequeunt: ideo non facile geminationis signum illis impressum. Nisi vehemens vocis expressio asperitatem ipsam quoque geminam extorqueat.

Geminatio vero consonæ vel est *affectus*, ex intenso loquentis affectu orta: Ut

פיקקד, *frequently* aut *diligenter* *visitavit*: Vel *euphonias*, dum litera alteri vicina ob certam quandam affinitatem, facili lingvæ lapsu, in similem transit. Sicut ו frequentissime in sequentem similem degenerat, eique assimilatur, ut וּבַן *eggosch* pro
וּבַן

אנגוש *engosch.* נתת *natatta*, pro נתת *natanta*. ת ante ט vel ט his affimilatur, ut pro אדרמה *adrma* est אדרמה. *Ut apud Latinos, appono pro adpono, immineo pro inmineo, immemor pro inmemor, allaboro pro adlaboro, asfideo pro asfideo &c.*

Mappik, est punctum טָ הּ finali clarius aut fortius efferendo impressum. *Ut לה lab.*

Schva est geminum punctum, sub consona vocali destituta subalternatim positum, absentiam vocalis significans sub consona aperte aut clare pronuncianda. *Ut pro אפקוד est אפקוד, pro פקרה est פקרה, pro פקרתם est פקרתם.*

Unde & litteris אהוי seu spiritibus, aperte & clare efferendis, si vocali careant, subicitur: ut יתיה.

Alioquin, si non sint distincte

& fortiter enunciandæ, sed lenius, ut velut subtilioris ac lenioris spiritus, qui cum vocali gravi præcedente molliter effertur, signum habeantur, omittitur. Ut אֶתְּ
אֶתְּ.

Chateph patach, - quod exterram figuram אֶתְּ patach refert, est signum adspirationis clara, quæ ex collisione consonantium, immediate sine vocali concurrentium, resultat.

Diciturque æquivoce *patach*. Unde & determinatio alienans *chateph* illi adjecta; ut si *homo piæus* dicam. Nam figura אֶתְּ Patach - ideo est assumpta, quia adspiratio illa clara analogiam quandam cum sono vocalis *a* seu *patach* refert.

Quare

Quare fieri potest, si intendatur aut magis producat^r illa adspiratio, ut in veram vocalem *a* seu *patach* trans-
eat.

In omnibus quidem etiam aliis linguis, quando duæ pluresve consonantes immediate concurrunt, nulla intercedente vocali, adspiratio aliqua, ex collisione illarum consonantium conjunctim sine vocali efferendarum resultans, auditur, eaque nunc major nunc minor. Tam curiosis tamen aliis esse non licuit, vel nec opus, aut è re lectorum fore visum, ut subtilis illa resonantia, collisione consonantium aures leviter feriens, notaretur. Hoc igitur signum *Judaorum* *axel-βera* genuit, ob maximam discendæ servandæque legis sollicitudinem. Par ratio sequentium.

Cha-

Chateph segol, quod externam figuram $\tau\tilde{s}$ refert, est *signum adspirationis remissa aut exilis*, quæ in nexu plurium consonantium immediate concurrentium observatur.

Diciturq; æquivoce *segol*. Quare addita particula alienans *chateph*. Est autem ideo figura sumpta, quod adspiratio illa tenuis affinitatem qualemcunque videatur habere cum c.

In quam vocalem interdum revera degenerat, si vehementior fiat illa adspiratio.

Chateph komez, quod externam figuram $\tau\tilde{s}$ Komez chatuph præ se fert, est *signum adspirationis obscura*, quæ ex nexu plurium consonantium immediate se attingentium provenit.

Addi-

Addita vox alienans *chateph* æquivoce *Komez* dici notat. Quia propter adspirationis obscuritatem cognationem quandam videtur habere cum obscuro - seu o.

In quam vocalem tum aperte descendit, quando fortior fit illa adspiratio.

De his tribus *notis diacriticis adspirationis* probe observandum, quod nihil habeant commercii cum *schva*, nisi quod situ conjungantur. Nam *schva* est peculiare signum, suoque fungitur munere, dum absentiam vocalis notat. *Chateph patach* verò, *chateph segol* & *chateph Komez*, peculiariora itidem sunt signa, & peculiariora habent officia, dum adspirationem diversam, in nexu consonantium immediate concurrentium, notant. Neque verò unquam

τὸ: à Kimchio aliisque præstantioribus Judæorum Grammaticis dicitur chateph. Sunt igitur diversa & distincta signa, quæ suis singula funguntur muneribus, nec nisi solo situ ex accidenti sub una litera conjunguntur, quia utriusque signi officium consonantes vocali destitutas attingit.

Patach gnufa, - etiam externam figuram τ̄ Patach referens, est *signum adspirationis clara*, seu ronchi, qui *in gutturali aut adspirata finali litera* ῡ, fortius prolata, auditur.

Adjectio alienans *gnufa* æquivocam τ̄ - patach appellationem. fatis prodit. Nam propter quandam analogiam, quam ronchus ille

ille clarus in finali ultima aut penultima adspirata litera habet cum sono *a*, similis adhibetur figura. Ut *רוח* *rûchb*, spiritus, *משיח* *maschiebb*, Mesfias.

Maccaph, est lineola — diversas voces arcte *connectens*, continuam earum vocum instar unius pronunciationem, affectu vel euphonia urgente, hodie designans.

Meteg, est dependens lineola, 1 syllabam penultimam vel antepenultimam ante tonum, breviorula ob euphoniā suaviter suspendendam esse denotans.

Accentus, sunt signa distingvendarum ac connectendarum partium orationis, pro ratione sensus, affectus & modulationis.

113
114
115

Athnach }
Munach }

116

Segolta }
Munach }

117

Compositiorum communis series

118

Sarka }
Munach }

119

120

121 Soph pasuk
122 Silluk
123 Merca
124 Tipchcha
125 Merca
126 Sakeph katon
127 Munach
128 Sakeph gadol
129 Tfir
130 Merca l.
131 Darga
132 Merca kphula
133 Darga
134 Pascha
135 Merca l.
136 Mapach
137 Itif
138 Rfia
139 Munach
140 Geresch
141 Kadma l.
142 Munach
143 Grafchaim
144 Munach
145 Pfik
146 Munach
147 Schaischelet
148 Munach
149 Tilischa gdola
150 Munach l.
151 Tilischa ktanna
152 Karnephara
153 Ferach
154 Paser
155 Munach

Accentuum Simplicium communis series.

PARADIGMATA
HEBRAICA.

C

Accentuum Simplicium communis series.

Hebræorum Fontium Studiosis

S. P.

Paradigmatum Hebraicorum notitia præcipuum est Grammaticæ momentum. Non enim solum *textus Hebræi analysis* intra paucos dies illâ redditur longe facilissima: sed & , si in Fontibus quædam accesserit exercitatio, ad *lectionem elegantiorum Rabbinorum*, qui stylum æmulantur Biblicum, via patet apertissima. *Paradigmatum* igitur ideam aperte & distincte ob oculos habere positam, memoriam plurimum iuvat. Quia enim *prima hæc linguæ elementa* res sunt memoriæ, sensibus externis decentissimo ordine distinctissimeque exhiberi convenit.

Ne-

Neque verò *formationis causas* seorsim recensere opus fuit. Omnes enim atq; singulæ ex *Fundamentis* seu principiis superioribus sponte fluunt. Deinde, non omnium est Fontium lectorum, ad hæc causarum penetralia sese demittere. Plerisque enim sufficit, *cognitis probe paradigmatis*, textum prompte legere atque intelligere. Sicuti textus Latinus vel Græcus satis intelligitur, etiamsi rationes formationis nominum & verborum nec millesimus penetraverit: E. g. unde sit *ω* vel *ο* in prima persona verborum, *τύπω, τιέω, amo, doceo, lego, &c.*

Autor igitur sim omnibus Fontes lecturis, ipsa Paradigmata frequenter inspiciant, ac ad textum statim applicent. Sic brevi temporis spatio textum expedite legent & facile intelligent, ad rei ipsius in Fontibus descriptæ meditationem maturius & felicius profecturi,

furi. Si quibus vero *ingeniis acrioribus*, quibus nihil invium nec intentatum manet, ad *flexionis quoque causas* descendere placuerit; certissimas omnium rationes in *brevissimis illis Fundamentis* planissime invenient. Quod viva voce demonstrabitur.

Ceterum, ut tanto melius discentium consuleretur studiis, *varia* dedimus *exempla*, etiamsi parum sæpe differant. Sic enim & *levis flexionum differentia* rectius in *paradigmatibus* tanquam *imaginibus* cognoscetur.

Denique, ad *usum*, qui solus facit artificem, reservari quædam, Fontium studiosi lectores probe meminerint, qui tanto alacrius sese in *ipsis Fontibus* exercebunt, quanto citius in *solidam eorum cognitionem* sunt penetraturi. Moniti & ab ipso *Quintiliano*, qui non quidem vult præteriri prorsus ab ingenio excitato interiora Gram-

Grammaticæ penetralia, non tamen illis inhæreere aut immori permittit. Non obstant, inquit, hæ disciplina per illas euntibus, sed circa illas hærentibus. Non igitur in Grammatica hærendum semper, sed per illam transeundum, ut ad *textum ipsum* detur reditus. Non Grammaticæ discimus, non scholæ, sed *usui*, sed *vita*. Valete, salutaris *statuti Academiae nostræ Julæ* * memores.

Statutum Acad. Jul.

* *C*um libri *Mosis & Prophetarum*, in quibus *Deus ipse nobiscum loquitur*, & hoc scripto verbo à nobis lecto & cogitato nos docet, consolatur, trahit, regenerat & salvat, Ebrææ linguæ fontibus primum traditi & comprehensi sint: Necessaria esse Ecclesiæ studia Ebrææ linguæ manifestum est: Ut sermo divinus à nobis intelligi, & fontes ipsi doctrinæ cœlestis puri & limpidi retineri, & versionum ac interpretationum

tionum convenientia cum Fontibus agnosci
 & custodiri, & errata multiplicia emendari
 & corrigi. & in lectione ac interpretatione
 non modo Veteris, verum etiam Novi Te-
 stamenti, origines & pondera verborum,
 & phrasas ac figuræ linguæ Ebrææ propriæ à
 nobis dextre intelligi & explicari queant.

Ut Ebrææ linguæ Professor difficultatis
 opinionem falsam multis infixam, & mul-
 tos à sanctæ Linguæ studio deterrentem,
 animis eximat, sæpe ac multum Studiosis
 hanc veram sententiam in intimationibus,
 publicis lectionibus & privatis colloquiis in-
 culcet:

Nullius linguæ Grammaticen
 faciliorem & simpliciorum esse
 quam Ebrææ.

Partes Orationis
sunt

Nomen, Particula, Verbum.

Nomen.

Masculinum.

Plurale

Singulare

Constru-
ctum

Absolu-
tum

Constru-
ctum

Absolu-
tum

גְּדוּלִי

גְּדוּלִים

גְּדוּל

Magnus

גְּדוּל א.

Verbum, res

דְּבָרִי

דְּבָרִים

דְּבָר

דְּבָר ב.

Sapiens

חֲכָמִי

חֲכָמִים

חֲכָם

חֲכָם ג.

Pulcher

יָפִי

יָפִים

יָפָה

יָפָה ד.

Liber

סַפְּרִי

סַפְּרִים

סַפֵּר

סַפֵּר ה.

Rex

מַלְכִי

מַלְכִים

מַלְךְ

מַלְךְ ו.

Servus

עֲבָדִי

עֲבָדִים

עֲבָד

עֲבָד ז.

Mensis

חֲדָשִׁי

חֲדָשִׁים

חֲדָשׁ

חֲדָשׁ ח.

Puer

* (40) *

	נַעֲרֵי	נַעֲרִים	נַעַר	Puer נַעַר
9.	מֹרְחֵי	מֹרְחִים	מֹרַח	Mors מֹרַח
10.	זֵיתֵי	זֵיתִים	זֵית	Olea זֵית
11.	חַמֵּי	חַמִּים	חַם	Calidus חַם
12.	עֵי	עֵיִם	עֵי	Capra עֵי
13.	עֵי	עֵיִם	עֵי	Robur עֵי

Duale

Construct. Absolut.

	יָדֵי	יָדִים	יָד	Manus יָד
	פְּרָכֵי	פְּרָכִים	פְּרָךְ	Genu פְּרָךְ
	רַגְלֵי	רַגְלִים	רַגֵּל	Pes רַגֵּל
	אָזְנֵי	אָזְנִים	אָזֵן	Auris אָזֵן
	עֵינֵי	עֵינִים	עֵיֵן	Oculus עֵיֵן
	אִפֵּי	אִפִּים	אִפָּה	Nasus אִפָּה
	שָׁנֵי	שָׁנִים	שָׁן	Deus שָׁן
				Femi-

* (41) *

Femininum.

Plurale		Singulare	
Confr.	Abfol.	Confr.	Abfol.
חַכְמוֹת	חַכְמוֹת	חַכְמַת	Sapientia חַכְמָה
יָפוֹת	יָפוֹת	יָפֵת	Pulchra יָפֵה
בְּרָכוֹת	בְּרָכוֹת	בְּרַכַת	Benedictio בְּרַכָּה
שִׂמְחוֹת	שִׂמְחוֹת	שִׂמְחַת	Lætitia שִׂמְחָה
שָׁנִיּוֹת	שָׁנִיּוֹת	שָׁנִיַת	Secunda שָׁנִיַת
מַלְכוּיּוֹת	מַלְכוּיּוֹת	מַלְכוּת	Regnum מַלְכוּת
Duale			Labium שִׁפְהַי
שִׁפְתָי	שִׁפְתַיִם	שִׁפְהַי	שִׁפְהַי

Specialia.

Masculina.

Plural.		Singul.	
Confr.	Abfol.	Confr.	Abfol.
אָבוֹת	אָבוֹת	אָבִי	Pater אָבִי
אָחִי	אָחִים	אָחִי	Frater אָחִי
			Socer סוֹכֵר

C 5

חַמִּי	חַמִּים	חַמִּי	חַמִּי	Soror
בְּנֵי	בָּנִים	בְּנֵי	בְּנֵי	Filius
		בְּנֵי	בְּנֵי	

Feminina.

Plural.		Singular.	
Constr.	Abfol.	Constr.	Abfol.
אִמּוֹת	אִמּוֹת	אִמ	מֵתֶר
אֲחֵיות	אֲחֵיות } אֲחוֹת }	אֲחוֹת	Soror אֲחוֹת
חֲמוֹת	חֲמוֹת	חֲמוֹת	Soerus חֲמוֹת
בָּנוֹת	בָּנוֹת	בַּת	Filia בַּת

Nomina numeralia.

		F.	M.	
ראשון	primus	אחת	אחד	unus
שני	secundus	שנים	שנים	duo
שלישי	tertius	שלוש	שלושה	tres
רביעי	quartus	ארבע } רבע }	ארבעה	quatuor
				חמשי

חמישי	quintus	חמש	חמשה	quinque
ששי	sextus	שש	ששה	sex
שביעי	septimus	שבע	שבעה	septem
שמיני	octavus	שמנה	שמונה	octo
תשיעי	nonus	תשע	תשעה	novem
עשירי	decimus	עשרה עשר	עשרה	decem

עשרים	viginti
שלשים	triginta
ארבעים	quadraginta
חמשים	quingenta
ששים	sexaginta
שבעים	septuaginta
שמנים	octoginta
תשעים	nonaginta
מאת	centum
אלף	mille

Particulæ.

In his sunt

Præfixa.

מ מִן à fine. מִלְמַעְלָה de super. מִיְהוּדָה
 ex juda. מֵאָרֶץ à filo. מֵאֶרֶץ à ter-
 ra. מִחֵבֶר è templo. מִחֵבֶר præ
 socio.

socio. מרע *desuper*. à malo.
 שׁ שׁכַּחַר quod sic. שׁ אַחֲבֵר quia dili-
 git. שׁ שׁנֵם quod etiam. שׁ אַתָּה
 quod tu. שׁ הוּא quod ille.

(Demonstrativum, Emphaticum

הַחֶשֶׁךְ הַיָּאֵר *fluvius*. הַשָּׁמַיִם
caelum. הַהַר *mons*. הָאָרֶץ
tenebrae. הָהָרִים *caput*. הַעֵף
volucris. הָעָרִים *urbes*. הַחֶכֶם
sapiens.

Interrogativum, admirativum, dubi-
tativum

אֲנִי מְעַבְדָּךְ? *an propter te?*
 הֲאֵינִי? *an ego?* הֲהָיָה
 הַמֶּלֶךְ? *an ex?*

Copulativum

וְהָאָרֶץ *terra*. וְרַע *malum*. וְהָאָרֶץ
arca. וְהָיָה *fit*. וְהָיָה
inter. וְהָיָה *morbis*. וְהָיָה
de arbore. וְהָיָה *fructus*. וְהָיָה
dominamini.

Causale vel consecutivum

וְהָיָה *tunc dicebat*. וְהָיָה *deinde factum*
l. evenit. וְהָיָה *atq; ideo abscon-*
debam me.

כַּדְּכֵן *sicut unus*. כַּדְּכֵן *pro* כַּדְּכֵן *juxta*
 וְהָיָה

verbum. כַּעַם pro כְּהַעַם *ut populus.*
 כַּמוֹךְ *sicut tu.* כַּאֲשֶׁר *quemadmodum.*
 כַּאֲדֹהִים *sicut Deus.* כַּמַּעַט *ferme.* כִּימִי
sicut dies. כַּחֲלִי *sicut morbus.*
 לְכֹל *omnibus.* לְדֶרֶךְ *pro* לְהִדְרֶה *in*
viam. לְעֵבֶר *pro* לְהַאֲוֹר *lucem.* לְאֹר.
ad colendum. לְאֲדֹנֵי *domino.* לְאֶפְרָיִם
ad edendum. לְאִמֵּר *dicendo.* לְפָנַי *ante.*
 לְיִשׁוּעָה *saluti.* לְחֲלִי *morbo.*
 בְּרֵאשִׁית *in principio.* בְּיוֹם *pro* בְּהַיּוֹם *in*
die. בְּאַרְץ *pro* בְּהָאָרֶץ *in terra.* בְּחַמֶּשֶׁה
prope quinque. בְּאֲדֹנֵי *in Domino.* בְּאִמֵּת
vere. בְּאֲדֹהִים *in Deo.* בְּרַקִּיעַ *in ex-*
panso. בְּיָדַי *in manibus.* בְּחַרִי *in ira.*

Pronomina separata
personalia.

Plur.		Sing.	
F.	M.	F.	M.
אֲנַחְנוּ } כֹּהֲנֵנוּ } nos		אֲנִי } אֲנֹכִי } ego	
אַתֶּם } אַתְּמָה } vos		אַתָּה } אַתָּה } tu	
הֵם } הֵמָּה } illi		הוּא } הוּא } ille	

Ex

Ex his orta Pronomina insepara-
rabilia , possessiva, seu
Suffixa.

Nominum.

Masculinorum.

		in Singulari.	
F.	M.	דְּבַר	verbum
	י	דְּבָרִי	meum
דְּבָרְךָ	דְּבָרְךָ	דְּבָרְךָ	tuum
דְּבָרָהּ	ו	דְּבָרוֹ	{ suum illius
	נֹו	דְּבָרֵנוּ	nostrum
דְּבָרְכֶם	כֶּם	דְּבָרְכֶם	vestrum
דְּבָרָם	ם	דְּבָרָם	{ illorum suorum

		in Plurali.	
F.	M.	דְּבָרִים	verba
	י	דְּבָרַי	mea
דְּבָרֶיךָ	דְּבָרֶיךָ	דְּבָרֶיךָ	tua
דְּבָרֶיהָ	ו	דְּבָרָיו	sua
	נֹו	דְּבָרֵינוּ	nostra
דְּבָרֵיכֶם	יְכֶם	דְּבָרֵיכֶם	vestra
דְּבָרֵיהֶם	יְהֶם	דְּבָרֵיהֶם	illorum

Sing.

Plur.	Sing.
ספרים libri	ספר liber
ספרי mei	ספרי meus
ספרים ספרים	ספרים
ספרים ספרים	ספרים
ספרים ספרים	ספרים
ספרים ספרים	ספרים
ספרים ספרים	ספרים
ספרים ספרים	ספרים

Plur.	Sing.
מקנים greges	מקנה grex
מקני mei	מקני meus
מקנים מקנים	מקנים
מקנים מקנים	מקנים
מקנים מקנים	מקנים
מקנים מקנים	מקנים
מקנים מקנים	מקנים
מקנים מקנים	מקנים
מקנים מקנים	מקנים

Plur.	Sing.
זרעים femina	זרע semen
זרעי mea	זרעי meum
זרעים זרעים	זרעים
זרעים זרעים	זרעים
זרעים זרעים	זרעים
זרעים זרעים	זרעים
זרעים זרעים	זרעים
זרעים זרעים	זרעים

זרעבן
זרעבם
זרעבן
זרעבם
זרעבון
זרעבום
זרעבון
זרעבום

Dual.			Sing.
אזני	aures	אזן	auris
אזני	meæ	אזני	mea
אזניך	אזניך	אזניך	אזניך
אזנית	אזניו	אזנה	אזניו
אזנינו	אזנינו	אזנינו	אזנינו
אזניכם	אזניכם	אזניכם	אזניכם
אזניהו	אזניהו	אזניהו	אזניהו

patres			pater
אבות	mei	אב	meus
אבותיך	אבותיך	אבך	אבותיך
אבותיהו	אבותיהו	אביו	אבותיהו
אבותינו	אבותינו	אבותינו	אבותינו
אבותיכם	אבותיכם	אבותיכם	אבותיכם
אבותיהו	אבותיהו	אבותיהו	אבותיהו

fratres			frater
אחים	mei	אח	meus
אחיך	אחיך	אחיך	אחיך
אחיהו	אחיהו	אחיו	אחיהו
אחינו	אחינו	אחינו	אחינו
אחיכם	אחיכם	אחיכם	אחיכם
אחיהו	אחיהו	אחיהו	אחיהו

	אחינו		אחינו
אחינו	אחיכם	אחיכן	אחינכם
אחיהו	אחיהם	אחיהון	אחינכם

	הו		פיו
הו	המי	פיו	פי
חמיו	חמיה	חמיו	חמיה
חמיו	חמיהם	חמיהון	חמיהם
חמיהו	חמיהם	חמיהון	חמיהם

Suffixa

Femininorum.

in Plur.

in Sing.

	חכמותי		חכמתך
חכמותי	חכמותיך	חכמתך	חכמתך
חכמותי	חכמותיך	חכמתך	חכמתך
חכמותי	חכמותיך	חכמתך	חכמתך
חכמותי	חכמותיך	חכמתך	חכמתך
חכמותי	חכמותיך	חכמתך	חכמתך
חכמותי	חכמותיך	חכמתך	חכמתך
חכמותי	חכמותיך	חכמתך	חכמתך

D

in

uris
nea

ater
eus

ter
eus

חכ

in Plur.	in Sing.
צדקותי	צדקה jus
צדקותיך	צדקתי meū
צדקותיך	צדקתך
צדקותיך	צדקתו
צדקותיך	צדקתה
צדקותיך	צדקתנו
צדקותיך	צדקתכם
צדקותיך	צדקתם

matres	mater
אמותי	אמי mea
אמותיך	אמך
אמותיך	אמה
אמותיך	אמנו
אמותיכם	אמכן
אמותיכם	אמן

filiaē	filia
בנותי	בתי mea
בנותיך	בתך
בנותיך	בתה
בנותיך	בתנו
בנותיכם	בתכן
בנותיכם	בתן

Suffi-

Suffixa

cum

Particulis separatis.

תַּחַת sub

תַּחַתַּי sub me

תַּחַתַּי sub me

תַּחַתְּךָ sub te

תַּחַתְּךָ sub te

תַּחַתֵּינוּ }
תַּחַתְּיָם }

תַּחַתֵּינוּ

תַּחַתְּיָם

תַּחַתֵּינוּ }
תַּחַתְּיָם }

תַּחַתֵּינוּ

תַּחַתֵּינוּ nobis

תַּחַתְּיָם יִכּוּ

תַּחַתְּיָם

תַּחַתְּיָם vobis

תַּחַתְּיָם יִהְיוּ

תַּחַתְּיָם

תַּחַתְּיָם illis

עִמָּם cum

עָלַי super

הִנֵּה ecce

עִמָּי

עָלַי

הִנֵּה }
הִנֵּה }
הִנֵּה }
הִנֵּה }
הִנֵּה }
הִנֵּה }
הִנֵּה }
הִנֵּה }

עִמָּךָ

עִמָּךָ

עָלֶיךָ

עָלֶיךָ

עִמָּה

עִמָּה

עָלֶיהָ

עָלֶיהָ

עִמָּנוּ

עָלֵינוּ

עִמָּכֶם

כֹּן עִמָּכֶם

עָלֵיכֶם

הִנֵּה חֲנֹכְךָ

עִמָּהֶן

הֵן עִמָּהֶן

עָלֵיהֶן

הִנֵּה חֲנֹכְהֶן

ל	ל	cum	ל	ל	nota ob-
ל	ל	meum	ל	ל	me (jecti
ל	ל	tecum	ל	ל	te
ל	ל		ל	ל	illum
ל	ל		ל	ל	nos
ל	ל		ל	ל	vos
ל	ל		ל	ל	illos

Suffixa cum praefixis.

	כ	מ		
	כמוני	ut ego.	ממני	à me
ל	כמוך	ut tu.	ממך	à te
ל	כמותי		ממני	
ל	כמוך		ממך	
ל	כמותי		ממני	
ל	כמוך		ממך	
ל	כמותי		ממני	
ל	כמוך		ממך	

	ל			
ל	למי	in me.	למי	mihi
ל	לך	in te.	לך	tibi
ל	לנו		לנו	
ל	לכם		לכם	

לכם	לכם	לכם	לכם
להם	להם	להם	להם
למי	למי	למי	למי

Suffixa

Verborum.

visitarunt	פקרו	visitavit	פקר
me	פקרוני	me	פקרני
te	פקרוה	te	פקרה
illum	פקרוהו	illum	פקרוהו
nos	פקרונו	nos	פקרונו
vos	פקרוכם	vos	פקרוכם
illos	פקרום	illos	פקרום

visitabo	אפקר	visitare	פקר
me	אפקרני	me	פקרי
te	אפקרה	te	פקרה
illum	אפקרוהו	illum	אפקרוהו
nos	אפקרונו	nos	אפקרונו
vos	אפקרוכם	vos	אפקרוכם
illos	אפקרום	illos	אפקרום

Ver-

VER-

ob-
ie

me
te
m
m
}

hi

l

Verba.

Horum idea regularis olim fuit verbum פָּעַל *fecit*: Unde nomina Conjugationum, *Niphal*, *Piel*, *Püal* &c. supersunt. Hodie usurpatur פָּקַד *visitavit*. Interdum radix desinit in e, ut וָּלַחַד *voluit*; interdum in o, ut יָכַל *potuit*.

Distinguitur autem verbum in varias conjugationes, per unam alteramque litteram characteristicam, pro significationis circumstantia. Dum in prima conjugatione. *Kal* & *Niphal*, communiter est significatio *simplex*: In secunda, *Piel* & *Püal*, *intensiva*: In tertia, *Hiphil* & *Hophal*, *transitiva in tertium subiectum*: In quarta, *Hitbpaël*, *reciproca*.

VERBODEN
 1711

Paffen...		Hidd...	
M	R	M	R
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20

* (56) *

Verba

Gutturalia,
Quiescentia, &
Defectiva.

Verba Gut
Primæ radi

Hithpael	Hophal		Hiphil.	
התאסף &c.	האסף תאסף	האסף תאסף האסףתי תאסףתי האסףו תאסףו	האסף תאסף האסףתי תאסףתי האסףו תאסףו	האסף תאסף האסףתי תאסףתי האסףו תאסףו
התאסף &c.		האסף תאסף	האסף תאסף	האסף תאסף
התאסף &c.	תאסף תאסף	תאסף תאסף תאסףתי תאסףתי תאסףו תאסףו	תאסף תאסף תאסףתי תאסףתי תאסףו תאסףו	תאסף תאסף תאסףתי תאסףתי תאסףו תאסףו
מתאסף &c.	מתאסף מתאסף	מתאסף מתאסף מתאסףתי מתאסףתי מתאסףו מתאסףו	מתאסף מתאסף מתאסףתי מתאסףתי מתאסףו מתאסףו	מתאסף מתאסף מתאסףתי מתאסףתי מתאסףו מתאסףו

Pauca in *Futuro Kal* transponunt voca
אָפּת *peritit*, אָכּל *comedit*, אָבּוּל *voluit*, אָפּת
אָתּוּ *tenuit*, אָסּף *collegit*, v. g. אָמַר vel אָמַר

Hithpaël	Hophal	Hiphil																																																
התחמל תחמל תחמלתי תחמלתי תחמלתי תחמלתי תחמלתי תחמלתי תחמלתי	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2">התחמלה</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמל</td> </tr> <tr> <td>החמל</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">התחמלת</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלת</td> </tr> <tr> <td>החמלת</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלו</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלתם</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלנו</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> </table>	התחמלה	{	החמל	החמל	התחמלת	{	החמלת	החמלת	תחמלתי	{	החמלתי	החמלתי	תחמלתי	{	החמלו	החמלתי	תחמלתי	{	החמלתם	החמלתי	תחמלתי	{	החמלנו	החמלתי	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2">התחמלה</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמילה</td> </tr> <tr> <td>החמילה</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">התחמלת</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלת</td> </tr> <tr> <td>החמלת</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלו</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלתם</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">תחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>החמלנו</td> </tr> <tr> <td>החמלתי</td> </tr> </table>	התחמלה	{	החמילה	החמילה	התחמלת	{	החמלת	החמלת	תחמלתי	{	החמלתי	החמלתי	תחמלתי	{	החמלו	החמלתי	תחמלתי	{	החמלתם	החמלתי	תחמלתי	{	החמלנו	החמלתי
התחמלה	{			החמל																																														
		החמל																																																
התחמלת	{	החמלת																																																
		החמלת																																																
תחמלתי	{	החמלתי																																																
		החמלתי																																																
תחמלתי	{	החמלו																																																
		החמלתי																																																
תחמלתי	{	החמלתם																																																
		החמלתי																																																
תחמלתי	{	החמלנו																																																
		החמלתי																																																
התחמלה	{	החמילה																																																
		החמילה																																																
התחמלת	{	החמלת																																																
		החמלת																																																
תחמלתי	{	החמלתי																																																
		החמלתי																																																
תחמלתי	{	החמלו																																																
		החמלתי																																																
תחמלתי	{	החמלתם																																																
		החמלתי																																																
תחמלתי	{	החמלנו																																																
		החמלתי																																																
התחמל	החמל	החמיר I. החמיל																																																
התחמל		החמיר החמילו החמילה החמלנה																																																
אתחמל	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2">אתחמל</td> <td rowspan="2">I.</td> <td>אחמל</td> </tr> <tr> <td>תחמל</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמלתי</td> </tr> <tr> <td>תחמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמלתי</td> </tr> <tr> <td>תחמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמלו</td> </tr> <tr> <td>תחמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמלתי</td> </tr> <tr> <td>תחמלתי</td> </tr> </table>	אתחמל	I.	אחמל	תחמל	אתחמלתי		תחמלתי	תחמלתי	אתחמלתי		תחמלתי	תחמלתי	אתחמלתי		תחמלו	תחמלתי	אתחמלתי		תחמלתי	תחמלתי	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2">אתחמל</td> <td rowspan="2">I.</td> <td>אחמיל</td> </tr> <tr> <td>תחמילו</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמילתי</td> </tr> <tr> <td>תחמילתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמילתי</td> </tr> <tr> <td>תחמילתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמילו</td> </tr> <tr> <td>תחמילתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">אתחמלתי</td> <td rowspan="2"></td> <td>תחמילתי</td> </tr> <tr> <td>תחמילתי</td> </tr> </table>	אתחמל	I.	אחמיל	תחמילו	אתחמלתי		תחמילתי	תחמילתי	אתחמלתי		תחמילתי	תחמילתי	אתחמלתי		תחמילו	תחמילתי	אתחמלתי		תחמילתי	תחמילתי								
אתחמל	I.			אחמל																																														
		תחמל																																																
אתחמלתי		תחמלתי																																																
		תחמלתי																																																
אתחמלתי		תחמלתי																																																
		תחמלתי																																																
אתחמלתי		תחמלו																																																
		תחמלתי																																																
אתחמלתי		תחמלתי																																																
		תחמלתי																																																
אתחמל	I.	אחמיל																																																
		תחמילו																																																
אתחמלתי		תחמילתי																																																
		תחמילתי																																																
אתחמלתי		תחמילתי																																																
		תחמילתי																																																
אתחמלתי		תחמילו																																																
		תחמילתי																																																
אתחמלתי		תחמילתי																																																
		תחמילתי																																																
מתחמל	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2">מתחמל</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמל</td> </tr> <tr> <td>מחמל</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">מתחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמלתי</td> </tr> <tr> <td>מחמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">מתחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמלו</td> </tr> <tr> <td>מחמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">מתחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמלתם</td> </tr> <tr> <td>מחמלתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">מתחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמלנו</td> </tr> <tr> <td>מחמלתי</td> </tr> </table>	מתחמל	{	מחמל	מחמל	מתחמלתי	{	מחמלתי	מחמלתי	מתחמלתי	{	מחמלו	מחמלתי	מתחמלתי	{	מחמלתם	מחמלתי	מתחמלתי	{	מחמלנו	מחמלתי	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2">מתחמל</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמילה</td> </tr> <tr> <td>מחמילה</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">מתחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמילתי</td> </tr> <tr> <td>מחמילתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">מתחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמילו</td> </tr> <tr> <td>מחמילתי</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">מתחמלתי</td> <td rowspan="2">{</td> <td>מחמילתי</td> </tr> <tr> <td>מחמילתי</td> </tr> </table>	מתחמל	{	מחמילה	מחמילה	מתחמלתי	{	מחמילתי	מחמילתי	מתחמלתי	{	מחמילו	מחמילתי	מתחמלתי	{	מחמילתי	מחמילתי												
מתחמל	{			מחמל																																														
		מחמל																																																
מתחמלתי	{	מחמלתי																																																
		מחמלתי																																																
מתחמלתי	{	מחמלו																																																
		מחמלתי																																																
מתחמלתי	{	מחמלתם																																																
		מחמלתי																																																
מתחמלתי	{	מחמלנו																																																
		מחמלתי																																																
מתחמל	{	מחמילה																																																
		מחמילה																																																
מתחמלתי	{	מחמילתי																																																
		מחמילתי																																																
מתחמלתי	{	מחמילו																																																
		מחמילתי																																																
מתחמלתי	{	מחמילתי																																																
		מחמילתי																																																

Faint text at the bottom of the page, likely bleed-through or a secondary list.

Hirhpaël	Hopha	Hiphil	Pual
התבחר	הבחיל	הבחיל	בחר בחרת בחרתי בחרו בחרתם בחרנו
התבחר	הבחיל	הבחיל	בחר
התבחר	הבחיל	הבחיל	
אתבחר	אבחיל	אבחיל	אבחר תבחר יבחר נבחר תבחרו יבחרו
מתבחר	מבחיל	מבחיל	מבחר מבחרים

חמה *audivit*. שמע *misit*. שלח *miratus est*. חעה

Pyal	Piel	Niphal	Kal
שִׁלַּח	שִׁלַּחַח	נִשְׁלַח	שִׁלַּח שִׁלַּחַה שִׁלַּחַת שִׁלַּחַת שִׁלַּחְתִּי שִׁלַּחוּ שִׁלַּחְתֶּם שִׁלַּחְנוּ
שִׁלַּחַח	שִׁלַּחַחַח	הִשְׁלַחַח	שִׁלַּח שִׁלַּחַח שִׁלַּחַח שִׁלַּחַח שִׁלַּחוּ שִׁלַּחְנָה
אִשְׁלַח	אִשְׁלַחַח	אִשְׁלַחַח	אִשְׁלַחַח תִּשְׁלַחַח תִּשְׁלַחוּ יִשְׁלַחַח תִּשְׁלַחַח נִשְׁלַחַח תִּשְׁלַחוּ וְתִשְׁלַחְנָה יִשְׁלַחוּ וְיִשְׁלַחְנָה
מִשְׁלַח	מִשְׁלַחַח	נִשְׁלַחַח	שִׁלַּחַח } שִׁלַּח שִׁלַּחַח } שִׁלַּחַח שִׁלַּחוּ } שִׁלַּחוּ שִׁלַּחוּ } שִׁלַּחוּ שִׁלַּחוּ } שִׁלַּחוּ

Hithpaël	Hophal	Hiphil	Puall
התעלר	העלר	העליר	יעלר
התעליר	העליר	העליר	יעלר
אתעלר		העליר	
	אעלר	אעליר אעלר	אעלר .1
מתעלר	מעלר	מעליר	מעלר

Hithpaël	Hophal	Hiphil
הִתְקַוְּמָם	הוֹקֵם הוֹקְמָה הוֹקְמַת הוֹקְמָה הוֹקְמָתִי הוֹקְמוּ הוֹקְמַתֶּם תּוּ הוֹקְמָנוּ	הִקִּים הִקִּימָה הִקִּימֹת הִקִּימֹת הִקִּימֹתִי הִקִּימוּ הִקִּימֹתֶם תּוּ הִקִּימוּנוּ
הִתְקַוְּסָם	הוֹקֵס	הִקִּיס
הִתְקַוְּסָם		הִקִּימִי הִקִּימָה הִקִּימוּ הִקִּימָה
אֶתְקַוְּסָם	אִיקֵס תּוֹקֵם תּוֹקְמִי יּוֹקֵם תּוֹקֵס נּוֹקֵס תּוֹקְמוּ תּוֹקְמָה יּוֹקְמוּ תּוֹקְמָה	אִיקִיס תּוֹקִים תּוֹקִימִי יּוֹקִיס תּוֹקִיס נּוֹקִיס תּוֹקִימוּ תּוֹקְמָה יּוֹקִימוּ תּוֹקְמָה
מִתְקַוְּסָם	מוֹקֵם מוֹקְמָה מוֹקְמִים וְתִ	מִקִּיַם מִקִּימָה מִקִּימִים מִקִּימֹת

radicalis קום ו. *fletit, surrexit.*

Pyal	Piel	Niphal	Kal
קומם	קומם	קום נקומה נקומות נקומות נקומתי נקומו	קם קמה קמת קמת קמתי קמו
		נקומותם תן נקומונו	קמתם קמתן קמנו
קומם	קומם	הקום	קום I. קום
	קומם	הקומי הקמו הקמנה	קום קומי קומו קומנה
אקומם	אקומם	אקום תקום תקומי יקום תקום נקום	אקום I. אקום תקום תקומי יקום תקום נקום
		תקומו תקומנה יקמו תקומנה	תקומו תקומנה יקומו תקומנה
מקומם	מקומם	נקום נקומה נקומים נקומות	קם קמה קמים קמות קום קומה קומים קומות

Hithpaël	Hophal	Hiphil	Püal
התגלה	הגלה	הגלה הגלתה הגלות הגלית הגלותי הגלו הגליתם הגליתם	גלה
התגלות	הגלות	הגלות	גלות
התגלה		הגלה הגלי הגלו הגלינה	
אתגלה	אגלה	אגלה תגלת תגלה תגלה תגלה	אגלה
מתגלה	מגלה	תגלית תגלית תגלית תגלית	מגלה
		מגלה מגלה מגלה מגלה	מגלה

radicalis ה. גלה *revelavit.*

Piel	Niphal	Kal
גלה גלתה גלית גלית גלית גלית גלו גלו	נגלה נגלתה נגלית נגלית נגלית נגלית נגלו נגלו	גלה גלתה גלית גלית גלית גלית גלו גלו
גלותם תן גליכו	נגלותם תן נגליכו	גלותם תן גליכו
גלות	הגלות	גלה גלות
גלה גלי גלו גליכה	הגלה הגלי הגלו הגליכה	גלה גלי גלו גליכה
אגלה תגלה תגלי יגלה יגלי נגלו נגלי	אגלה תגלה תגלי יגלה יגלי נגלו נגלי	אגלה תגלה תגלי יגלה יגלי נגלו נגלי
תגלו תגליכה יגלו יגליכה	תגלו תגליכה יגלו יגליכה	תגלו תגליכה יגלו תגליכה
סגלה מגלים מגלות	נגלה נגלה נגלות נגלות	גולה גולה גולים גולות
		גלוי גלוי גלויים גלויים

*Apocopen, in his verbis obviam, descrip-
tam vide supra, in Fundamentis, p. 22.*

Hithpael	Hophal	Hiphil
הִסְתַּוְּבַב	הוֹסֵב הוֹסֵבָה הוֹסְבוֹת הוֹסְבוֹת הוֹסְבוֹתֵי הוֹסְבוֹ הוֹסְבוֹתֶם תֵּן הוֹסְבוֹנוּ	הִסֵּב הִסֵּבָה הִסְבוֹת הִסְבוֹת הִסְבוֹתֵי הִסְבוֹ הִסְבוֹתֶם תֵּן הִסְבוֹנוּ
הִסְתַּוְּכַב	הוֹסֵב	הִסֵּב
הִסְתַּוְּכַב		הִסֵּב הִסְבִּי הִסְבוֹ הִסְבִּינוּ
אֶסְתַּוְּבַב	אֹסֵב תוֹסֵב תוֹסְבִי יוֹסֵב תוֹסֵב נוֹסֵב תוֹסְבוֹ תוֹסְבִינָה וֹסְבוֹ תוֹסְבִינָה	אִסֵּב תִּסֵּב תִּסְבִּי וִסֵּב תִּסֵּב נִסֵּב תִּסְבוֹ תִּסְבִּינָה וִסְבוֹ תִּסְבִּינָה
מִסְתַּוְּבַב	מוֹסֵב מוֹסֵבָה מוֹסְבוֹת מוֹסְבוֹת	מִסֵּב מִסֵּבָה מִסְבוֹת מִסְבוֹת

natum. סָבַב *cinxit.*

Pual	Piel	Niphal	Kal
סֹבֵב	סֹבֵב	נָסַב נִסְבָּה	סָב סָבָה
		נִסְבֹּת נִסְבֹּת	סִבֹּת סִבֹּת
		נִסְבֹּתִי	סִבֹּתִי
		נִסְבּוּ	סִבּוּ
		נִסְבֹּתֶם תִּן	סִבֹּתֶם תִּן
		נִסְבֹּנוּ	סִבֹּנוּ
סֹבֵב	סֹבֵב	הִסְבִּיב	סָב
	סִיבֵב	הִסְבִּיב הִסְבִּי	סָב סָבִי
		הִסְבִּיב הִסְבִּיבָה	סָבִיב סָבִיבָה
אִסְבֵּב	אִסְבֵּב	אָסַב	אָסִיב
		תָּסַב תִּסְבִּי	תָּסִיב תָּסִיב
		יָסַב יִסְבּוּ	יָסִיב יִסְבִּיב
		נָסַב	נָסִיב
		תִּסְבּוּ תִסְבִּיבָה	תִּסְבִּיב תִסְבִּיבָה
		יִסְבּוּ יִסְבִּיבָה	יִסְבִּיב יִסְבִּיבָה
מִסְבֵּב	מִסְבֵּב	נָסַב נִסְבָּה	סֹבֵב } סֹבֵב
		נִסְבִּים נִסְבִּים	סֹבֵבִים } סֹבֵבִים
			סֹבֵב סֹבֵבָה
			סֹבֵבִים סֹבֵבִים

Quadrata Verba.

In *Piel*, *Püal* & *Hithpaël*, quædam verba non *mediam* literam geminant, ut fit communiter: Sed, ob commodiorem in affectus impetu sonum, vel *primam* & *secundam* repetunt, ut $\text{הִלְבִּיל} \text{ volutavit}$, à $\text{הִלִּיל} \text{ volvit}$; $\text{הִטְעִיל} \text{ seduxit}$, à $\text{הִטִּיל} \text{ erravit}$: Vel *primam* & *tertiam*, ut $\text{הִזְעִיל} \text{ commovit}$, à $\text{הִזִּיל} \text{ movere}$.

Hithpaël	Püal	Piel	
הִתְגַּלְגַּל	גִּלְגַּל	גִּלְגַּל	Præter.
הִתְגַּלְגַּל	גִּלְגַּל	גִּלְגַּל	Infio.
הִתְגַּלְגַּל		גִּלְגַּל	Imper.
אִתְגַּלְגַּל	אִגְלַל	אִגְלַל	Futur.
מִתְגַּלְגַּל	מִגְלַל	מִגְלַל	Part.

Studiosis Fontium Lectoribus

S. P.

COMMUNIA hæc sunt *Paradigmata* partium
 Orationis apud Hebræos. Nullas addidimus
regulas, quod illas supervacaneas censeremus,
 quæ studiosum magis remorentur, quàm juvent.
Externam enim exemplorum formam aut *ideam*,
 quæ communiter regulis describi & ab Autoribus
 repeti solet, quilibet oculis suis aperte ac satis jam
 pervidet, dum integrum quodlibet paradigma
 inspicit, non omni prorsus iudicio destitutus.
 Nec adeo regulis superfluis, actum agentibus,
 memoriam terrere ac onerare opus fuit. Solent
 enim adjunctæ ac præmissæ paradigmatis regulae,
 discipulis ut plurimum esse terribilissima,
 ut earum intuitu difficultatem sibi ingentem va-
 ne imaginati, resiliant ac desperent, quasi disci
 & comprehendere non possint, sine tot ac tantis
 præviis machinis atque munimentis: quibus ta-
 men non nisi forma externa repetitur & paulo
 distinctius describitur. Consulendum ergo huic
 discipulorum inani timori, & à fuga revocandi
 hortandique Fontium sacrorum amantes, apèrta
 fronte cominus intueantur hos suos hostes, qui-
 bus mox sint futuri superiores, dum sine ambagi-
 bus

bus, sepositis præludiis superfluis, animose eos aggrediantur. Eamque vel solis oculis præsentibus majori fide polliceri ausim virtutem ac victoriam, quam Judæorum Magistri Davidi aliisque Patribus adscripserunt, qui solo intuitu ac intensis fortiter oculis adversarium prostrernere & in suam redigere potestatem potuerint.

Bono ergo animo sint Nostri, quibus non injucunda objicimus oculiferia. Ne sine causa de memoriæ querantur onere, fugiantque inscii, ac vano metu repulsi relinquunt, quæ olim multis precibus essent repetituri, si possent, quæque multo se redempturos auro audimus Viros doctissimos, dum per tempus & occupationes daretur.

Quin sciant velim, præter externam illam paradigmatum ideam, oculis objectam, unice necessariam, viam simul patere penetrandi, si libet, ad *intima formationis penetrabilia*, ut rationem reddere vel minutissimi queant puncti. Eamque viam apertissimam esse ex eo cognoscent, quod nullis sit obsepta impedimentis. Quod si enim duntaxat natura *consonantium, vocalium, toni &c, notarum orthographicarum* apud Hebræos ex primis illis *fundamentis* sit nota: Nihil erit in omni formatione, cujus non statim ratio certissima promptissime succurrat. Brevi igitur si docentis adsit admonitio, in memoriam facile revocabit ex primis illis *principiis*, quæ in omni formatione vel centies redeunt. Illa ergo seorsim ad singula
para-

paradigmata describere ac repetere, & tædiosum, & supervacaneum, & minus consultum futurum. Præterea in contextu biblico *singularia* aut extraordinaria *exempla* occurrere si videbuntur, ex iisdem brevibus ac universalibus *principiis* sine difficultate resolventur. Paucis igitur ac generalibus principiis mentem imbuere præstat, ad quæ ubique cito & feliciter recurrere liceat.

Denique, ex aliis viva voce tradendis, & hanc celare artem, memoriæ discentium apprimè inservientem, nefas sit: Dum verbi alicujus ideam aliquoties perlustraverint, *temporum initia* postremo breviter ac ordine repetant ac recensent, per omnes conjugationes. Sicuti apud Latinos vel Græcos solemus; *amo, amavi, amatum, amare.*

Nihil ergo superest, quam ut frequenti intuitu ac repetitione, maxime si sit, qui docendo præeat, exempla *sensim* memoriæ imprimantur. Non, quod omnia atque singula prius sint tenenda, quam ad lectionem versionemque & analysin textus detur aditus. Absit! Satis est, si textu biblico ad versionis alicujus tenorem aliquoties & diligenter prius perlecto, unum primùm aliquod *paradigma*, e. g. *nominum*, diligenter in analysi textus exerceatur, reliquis huc non pertinentibus, in textu obviis, tantisper misis ac dilatis. Dein ad alia *paradigmata* cognoscenda properandum. Quæ iterum, in textu occurrentia, una cum præcedentibus attendenda atque excutien-

da.

da. Et sic *sensim sensimque* in *paradigmatum* *cognitione* & *juncta statim analysi* pergendum: ulque dum cum postremi paradigmatis clausula, ipsa simul totaque analysis abunde jam sit exercitata, sine omni temporis jactura. Sic tandem omnia *simul* felicissime in textu reliquo observari queunt, cunctis antea sigillatim expensis.

Atque ita omne tedium exulat, nullam memoria molem sentit, & successiva illa exercitatione cuncta tenaciter hærent, ut nihil facile elabi possit. Quo pacto cito parata, ac præter spem fere discantis, non omnino somnolenti, acquisita textus analysis & versio, ingens creat desiderium, ulterius quotidie in Fontium lectione pergendi, & uno libro absoluto, ad alterum cum voluptate & delectatione properandi, donec integri absolvantur Fontes. Valete, atque hoc, ut coepistis, feliciter agere
pergite.

PRI.

4.
PRIMA IV.
HEBRAICA
GENESEOS
CAPITA.

Helmstadt,

Typis Georg. Wolfgangi Hammii,
Acad. Typogr. 1701.

Fontium Studiose Lector.

DRima quædam Fontium capita manibus discipulorum diligenter teri, operæ omnino pretium. *Textus enim Hebraeus* in promptu sit oportet incipienti; *Ut usus statim & exercitium præceptis jungi, & fundamentis solidi aliquid superstrui possit.* Neque vero omnium est, *Biblia mox Hebraica magno, ut hodie res sunt, pretio sibi comparare.* *A capite vero, facto initio, ad calcem dein Bibliorum Hebraicorum lectionem continuare, maximi fructus summæque voluptatis est.* *Ut sciam non paucos, qui, dum vix inchoaverant, adeo lectionis dulcedine, ob facilitatem, sunt deliniti, ut intra semestre spatium, alii quatuor mensibus, alii tribus,*

bus, Fontes perlegerint integros, cum antea ne literas quidem novissent.

Eo verò ordine disponi textum curavimus, qui *discientium profectibus* maxime inserviret. Ut non solum *verba sigillatim reddant*, sed & *mature constructionibus sacris adsuescant*. Conjunximus igitur conjungenda, vel accentuum indicio.

Omisimus autem in prioribus quinque versiculis (:) aliaq; lectionis signa. Quia incipientes primum exercendi in consonantium & vocalium combinatione: reliquis tantisper sepositis, dum in prioribus nonnihil exercitati ad *alia lectionis signa* cognoscenda leviori pede pergant. *Artibus* enim quibusdam *in docendo* opus est, ne multitudine primo intuitu aut difficultate absterreantur adultiores, qui inviti alias ad has memoriæ angustias descendunt.

Qua de causa in his primis capitibus *accentus* etiam omisimus. In his enim nemo ante feliciter versabitur, quam in explicatione textus quosdam fecerit profectus. Nisi enim sententia textus sit perspecta, & quæ orationis sint membra, quæ ratione sensus cohæreant, quæ secus, quis in verbis sit affectus, ob quem voces in pronuntiatione retinendæ aut distinguendæ, vel arctius conjungendæ sint, cognoscatur: Accentuum usus & officium recte intelligi nequit.

De cetero, *versionem communem* retinere consultum fuit visum. Nam è re *incipientium* est, non hærere diu in *versionū* examine. Dummodo sensus fidei sit congruens, communem tantisper servare decet, dum in Fontium lectione *exercitator* ipse per se videat, an ad Fontes quadret, an vero emendatione opus sit, Nam & in his Lin-
gua-

* (5) *

guarum studiis valet, quod in aliis
artibus, in quibus ob *methodum* di-
scendique facilitatem non nimis in
principio scrupulose vel accurate om-
nia sunt excutienda. His ergo tan-
tisper utimini, Commilitones Fon-
tium amantissimi, donec ad nobiliora
Philologiae momenta assurgatis. In his
sacris alacriter pergite, ad amplissi-
mam Fontium cognitionem brevi
penetraturi. Valete atque
vivite.

CAP.

* (6) *

CAP. I.

וַיְבָרֵךְ
בְּרֵאשִׁית
טָוָא אֱלֹהִים
זֶה הַשָּׁמַיִם
: וְזֶה הָאָרֶץ

§. 1.
IN principio
creavit Deus
caelum
& terram.

וְהָאָרֶץ
הִיְתָה תוֹהוּ
וַבֹּהוּ
וְחֹשֶׁךְ
עַל-פְּנֵי תְהוֹם
רוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֵף
: עַל-פְּנֵי הַמַּיִם

§. 2.
Et terra
erat inanitas
& vastitas:
Et tenebrae
in superficie abyssi:
Et spiritus Dei
ferebatur
in superficie aquarum.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי-אוֹר
: וַיְהִי אוֹר

§. 3.
Et dicebat Deus:
Sit lux.
Et erat lux.

וַיִּרְא אֱלֹהִים
אֶת-הָאוֹר
כִּי-טוֹב
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים
בֵּין הָאוֹר
: וּבֵין הַחֹשֶׁךְ

§. 4.
Et vidit Deus
lucem,
quod bona:
Et distinxit Deus
inter lucem
& inter tenebras.

§. 5.

¶. 5.

Et vocavit
Deus
lucem,
diem:
Et tenebras
vocavit noctem.
Et fuit vespera &
fuit mane,
Dies unus.

וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים
לְאוֹר
יִום
וּלְחֹשֶׁךְ

קֶרָא לַיּוֹם
וַיְהִי עֶרְבַּ וַיְהִי בֹקֶר
יִום אֶחָד

¶. 6.

Et dicebat Deus:
Sit expansum
in medio aqua-
rum:
& sit distinguens
inter aquas,
ad aquas,

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי רָקִיעַ
בְּתוֹךְ הַמַּיִם

וַיְהִי מַסְכֵּה
בֵּין מַיִם
לְמַיִם

¶. 7.

Et fecit Deus
expansum,
& distinxit
inter aquas,
quæ
sub expanso,
& inter aquas,

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
אֶת-הַרְקִיעַ
וּבִנְהוּ
בֵּין הַמַּיִם
אֲשֶׁר
מִתַּחַת לַרְקִיעַ
וּבֵין הַמַּיִם

* (8) *

אשר
מעל לרקיע
ויהי-כן

quæ
desuper expanso.
Et factum est ita,

¶ 8,

ויקרא אלהים
לרקיע
שמים

Et vocavit Deus
expansum,
cælum.

ויהי-ערב ויהי-בקר

Et fuit vespera &
fuit mane,
dies secundus.

יום שני

¶ 9.

ויאמר אלהים
יקוו המים
מתחת השמים

Et dixit Deus:
Congregetur aqua
sub cælo
in locum unum,
& appareat
aridum.

אל-מקום אחד
ותראה
היבשה
ויהי-כן

Et fuit ita.

¶ 10.

ויקרא
אלהים
ליבשה

Et vocavit
Deus
aridum
terram:
& colluuiem aqua-
rum

ארץ
ולמקוה המים

voca-

in

* (9) *

vocavit maria.
Et vidit Deus
quod bonum.

קרא ימים
וירא אלהים
ע-ט-ט

¶. II.

Et dixit Deus:
Progerminet terra
germen,
herbam
feminantem semen,
arborem fructiferam,
ferentem fructum
secundum speciem
suam,
in quo semen ejus,
super terram.
Et factum est ita.

ויאמר אלהים
תבוא הארץ
דשא
עשב
מוריע זרע
עץ פרי
עשה פרי
למינו

אשר זרעו-כו
על הארץ
ויהי-כן

¶. 12.

Et produxit terra
germen,
herbam
feminantem semen,
secundum speciem
suam,
& arborem feren-
tem fructum,

ותבוא הארץ
דשא
עשב
מוריע זרע
למינהו

ועץ עשה-פרי

* (II) *

super terram.
Et factum est ita.

עַל הָאָרֶץ
וַיְהִי כֵן :

¶. 16.

Et fecit Deus
duo luminaria
magna:
Luminare magnum
in dominium diei,
& luminare parvum
in dominium noctis,
&
stellas.

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת
הַגְּדֹלִים
אֶת־הַמְּאֹר הַגָּדֹל
לְמַשְׁלַת הַיּוֹם
וְאֶת־הַמְּאֹר הַקָּטָן
לְמַשְׁלַת הַלַּיְלָה
וְאֵת
הַכּוֹכָבִים :

¶. 17.

Et posuit illa
Deus
in expanso cœlorum
ad lucendum
super terram.

וַיִּתֵּן אֹתָם
אֱלֹהִים
בְּרַקְעַת הַשָּׁמַיִם
לְהַאֲרִיךְ
עַל־הָאָרֶץ :

¶. 18.

Et addominandum
in diem & in noctem,
&

וְלַמְשָׁר
בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
&

* (12) *

וּלְהַבְדִּיל
בֵּין הָאֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ
וַיַּרְא אֱלֹהִים
כִּי טוֹב

& ad distinguendū
inter lucem
& inter tenebras.
Et vidit Deus,
quod bonum.

¶. 19.

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר
וּיְהִי יוֹם רִבְעִי

Et fuit vespera &
fuit mane,
dies quartus.

¶. 20.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יִשְׂרָאֵל הֲמִים
שָׂרָץ
נֶפֶשׁ חַיָּה
נְעוּף
יִעוּפֵף עַל-הָאָרֶץ
עַל-פְּנֵי
רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם

Et dixit Deus:
Producant aquæ
reptile,
animam viventem,
& volatile
volet super terram,
ad faciem
expansi cœlorum.

¶. 21.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת-הַתַּיִמִּיּוֹת
הַגְּדֹלִים
וְאֶת
כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה

Et creavit Deus
cetos
magnos,
&
omnem animam vi-
ventem,
reptan-

reptantem ,
 quam
 produxerant aquæ,
 juxta species suas,
 &
 omne volatile ala-
 tum,
 secundum speciem
 suam.

Et vidit Deus
 quod bonum.

¶. 22.

Et benedixit illis
 Deus,
 dicendo :

Crescite & multi-
 plicamini,
 & implete aquas
 in maribus :
 Et volatile
 crescat super ter-
 ram.

¶. 23.

Et fuit vespera &
 fuit mane,
 dies quintus.

הַרְמִשֵּׁת
 אֲשֶׁר
 שָׂרָצוּ הַמַּיִם
 לְמִינֵיהֶם
 וְאֵת
 כָּל-עוֹף כַּנְּף

לְמִינֵהוּ

וַיַּרְא אֱלֹהִים
 כִּי-טוֹב :

וַיְבָרֵךְ אֹתָם
 אֱלֹהִים
 לֵאמֹר
 פְּרוּ וּרְבוּ

וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם
 בַּיַּמִּים
 וְהָעוֹף
 יִרְבַּע בָּאָרֶץ :

וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר
 יוֹם חַמִּישִׁי
 Et

in imagine nostra
 secundum similitu-
 dinem nostram,
 & dominantur
 in pisces maris
 & in volucres cœli,
 & in jumentum,
 & in omnem terram,
 & in omne reptile,
 reptans super ter-
 ram.

ψ. 27.

Et creavit
 Deus
 hominem
 in imagine sua,
 in imagine Dei
 creavit eum:
 masculum & femi-
 nam
 creavit eos.

ψ. 28.

Et benedixit illis
 Deus,
 & dixit illis
 Deus:

בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ

וַיִּרְדּוּ
 בְּדִגְתַּי הַיָּם
 וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
 וּבְבְהֵמָה
 וּבְכָל־הָאָרֶץ
 וּבְכָל־הַרְמֵשׁ
 הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ :

וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים
 אֶת־הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ

בְּצֶלֶם אֱלֹהִים
 בְּרָא אֹתוֹ
 זָכָר וּנְקֵבָה

בְּרָא אֹתָם :

וַיְבָרֶךְ אֹתָם
 אֱלֹהִים
 וַיֹּאמֶר לָהֶם
 אֱלֹהִים
 Crescite

* (17) *

Vobis erit
in cibum.

לכם יהיה
לאכלה

¶. 30.

Et omni bestiae ter-
rae,

ולכל חית הארץ

& omni volatili
caeli,

ולכל עוף השמים

& omni
reptanti super ter-
ram,

ולכר
רומש על הארץ

in quo
anima vivens,
omnem viridem
herbam (dedi)

אשר בו
נפש חיה
את כל ירק עשב

in cibum.

לאכלה

Et fuit ita.

ויהי כן

¶. 31.

Et vidit Deus
omne quod fecerat,
& ecce bonum
valde.

ורא אלהים
את כל אשר עשה
והנה טוב
מאד

Et erat vespera &
erat mane
dies sextus.

ויהי ערב ויהי בקר

יום הששי

Cap,

B

C A P. II.

ו

ויכלו
השמים והארץ
וכל צבאם

¶. 1.

ET perfecta sunt
cælum & terra
& omnis exercitus
eorum.

¶. 2.

ויברך
אלהים
ביום השביעי
מלאכתו

אשר עשה

וישבת

ביום השביעי

מכל מלאכתו

אשר עשה

Et perfecerat Deus
die septimo
opus suum
quod fecerat:

Et quievit
die septimo
ab omni opere suo
quod fecerat.

¶. 3.

ויברך
אלהים
את יום השביעי

ויקדש

אתו

כי בו שבת

Et benedixit Deus
diei septimo,
& sanctificavit
eum:

Quia in eo quie-
verat

מכל מלאכתו

אשר ברא אלהים

לעשות

ab omni opere suo,
quod creaverat De-
faciendo. (us,

Illæ

¶. 4.

Illæ sunt generatio-
nes
cœli & terræ,
cum crearentur illa:
in die facere
Dominum Deum
terram & cœlum.

אלה תולדור
השמים והארץ
בהפרצם
ביום עשור
יהיה אלהים
ארץ ושמים :

¶. 5.

Et omne
virgultum agri
nondum
erat in terra,
& omnis herba a-
gri
nondum proger-
minaverat:

וכל
שיח השרה
טרם
יהיה בארץ
וכל-עשב השרה
טרם יצמח

quia
non pluerat
Dominus Deus
super terram,
& homo nullus,
ad colendum
terram.

ט
לא המטיר
יהיה אלהים
על הארץ
ואדם אין
לעבד
את-הארמה

¶. 6.

Et vapor

יאר

יעלה מן הארץ
והקיף
את כל פני האדמה :

ascendit ex terra,
& irrigavit
omnem superfici-
em terræ.

¶. 7.

ויצא
יהוה אלהים
את האדם
עפר
מן האדמה
ויפח באפיו

Et formavit
Dominus Deus
hominem
pulverem
ex terra :
Et inspiravit in na-
res ejus

נשמת חיה
ויהי אדם
לכפוש חיה :

spiraculum vitæ :
Et factus est homo
anima vivens.

¶. 8.

ויטע
יהוה אלהים
גן בעדן
מקדן
וישם
את האדם
אשר יצא

Et plantavit
Dominus Deus
hortum in-Eden
ab oriente :
& posuit ibi
hominem,
quem formaverat.

¶. 9.

ויצמח

Et progerminare
fecit

Domi-

Dominus Deus
 è terra
 omnem arborem
 desiderabilem vi-
 sui
 & bonam ad esum;
 & arborem vitæ
 in medio horti,
 & arborem scientiæ
 boni & mali.

¶. 10.

Et fluvius
 exiens ex Eden,
 ad irrigandum
 hortum:
 & ab inde
 dividebatur,
 ut essent
 quatuor
 capita. (rivi)

¶. 11.

Nomen unius
 Pischon:
 Ille aluit

היה אלהים
 מן האדמה
 כל עץ
 נחמד למראה
 וטוב למאכל
 ועץ החיים
 בתוך הן
 ועץ הדעת
 טוב ורע

ונתן
 יצא מעדן
 להשקות
 את הן
 ומשם
 יצא
 הן
 לארבע
 נאשים

שם
 פישון
 זר
 זר

כָּל-אֶרֶץ חַבִּילָה

omnem terram
Chavila,

אֲשֶׁר-שָׁם
הָאֵדָם

ubi
aurum.

¶. 12.

וְהָיָה
הָאֶרֶץ הַזֹּאת
טוֹבָה

Et aurum
terræ illius
bonum:

שָׁם חֲבַלֵּי
בְּדֵלִים וְאֶבֶן

Ibi bdellium
& lapis onyx.

¶. 13.

וְשֵׁם הַנָּהָר הַשֵּׁנִי

Et nomen fluvii se-
cundi

גִּיחוֹן
הַזֶּה הַסֹּכֵב

Gihon:
Ille alluit

כָּל-אֶרֶץ כּוּשׁ

omnem terram,
Cusch.

¶. 14.

וְשֵׁם
הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי

Et nomen
fluvii tertii

חִדְקֵל
הוּא הַחֹלֵק

Chidekel:
Ille vadit

קִרְמַת אֲשׁוּר
וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי

ad Assyriam:
Et fluvius quartus

Euphra-

Euphrates.

ץ. 15.

Et sumsit
Dominus Deus
hominem,
& posuit eum in
hortum Eden,
ad colendum eum
& ad custodiendum
eum.

ץ. 16.

Et præcepit
Dominus Deus
homini,
dicendo:
De omni arbore
horti
comedendo comedes.

ץ. 17.

Sed de arbore
scientiæ
boni & mali,
non comedes
ex ea:
Nam
in die

הוּגַל פַּרְתַּי

וּקַח

יְהוָה אֱלֹהִים

אֶת-הָאָדָם

וַיִּנְחֵהוּ בְּגֵן-עֵדֶן

לְעֹבְדָהּ

וּלְשֹׁמְרָהּ

וַיֹּצֵא

יְהוָה אֱלֹהִים

עַל-הָאָדָם

לֵאמֹר

מִכָּל-עֵץ-הַגֵּן

אָכַל תֹּאכַל

וּמֵעֵץ

הַדַּעַת

טוֹב וָרַע

לֹא תֹאכַל

מִמֶּנּוּ

כִּי

בַּיּוֹם

ממנו אכלך
תמות מות

comedere te ex ea,
morte morieris.

¶. 18.

ויאמר יהוה אלהים
לא טוב היות האדם
לכבודו אעשה לו עזר

Et dixit Dominus Deus:
Non est bonum,
& esse hominem
solum:
Faciam ipsi auxili-

um

כנגדו

coram ipso.

¶. 19.

ויצר יהוה אלהים
מן הארמה כל חית השדה

Et formaverat Dominus Deus
ex terra
omnem bestiam a-

gri,

וצאת כל עוף השמים

& omne volatile cœli,

ויבא אל האדם לראות

& adduxit ad hominem;
ad videndum
quod vocaret:

מה יקרא לו וכל אשר

Et omne, quod

vocavit

vocavit Adam,
anima vivens,
hoc nomen ejus.

¶. 20.

Et vocavit homo
nominibus
omne jumentum,
& volatile cœli,
& omnem
bestiam terræ:

Et homini
non invenit auxili-
um,

coram ipso.

¶. 21.

Et immisit
Dominus
Deus.

sporem
super hominem,
& obdormivit:

Et accepit
unam

ex costis ejus,
& clausit carne
locum ejus.

יקרא לו האדם
נפש חיה
הוא שמו

ויקרא האדם
שמות
לכל החיה
ולעוף השמים
ולכל

חיה אשר
על הארץ
ולא מצא עזר

בנגוד

ויפל
יהוה
אלהים

תרומה
על האדם

וישן
ויקח
אחת

מצלעותיו
ויסגר
החנה

& adhærebit uxori
& erunt (suæ,
caro una.

ץ. 25.

Et erant ambo illi
nudi,
homo
& uxor ejus:
& non
erubescabant.

CAP. III.

ET serpens
erat callidus
præ omni
bestia agri,
quam fecerat
Dominus Deus.
Et dixit
ad feminam:
Verum
quod dixit Deus,
non comedetis
de omni
arbore horti?

וּדְבַק בְּאִשְׁתּוֹ
וְהָיוּ
לְכֶסֶף אֶחָד

וַיְהִי שְׁנֵיהֶם
עֲרוּמִים
אָדָם
וְאִשְׁתּוֹ
וְלֹא
יִתְבַשְּׁשׁוּ

וְהַנָּחַשׁ
הָיָה עָרוּם
מִכָּל
חַיַּת הַשָּׂדֶה
אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה אֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר
אֶל הָאִשָּׁה
אֵף
כִּי—אָמַר אֱלֹהִים
לֹא תֹאכְלוּ
מִכָּל
עֵץ הַגָּן

וַתֹּאמֶר
הָאִשָּׁה
אֶל-הַנָּחֹשׁ
מִפְּרֵי עֵץ-הַגָּן

נֹאכַר
וּמִפְּרֵי הָעֵץ

אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-הַגָּן
אָמַר אֱלֹהִים
לֹא תֹאכְלוּ

מִמֶּנּוּ
וְלֹא תַעֲבֹר
בּוֹ
פֶּן-תָּמָתוּ

וַיֹּאמֶר הַנָּחֹשׁ
אֶל-הָאִשָּׁה
לֹא-מוֹת
תָּמָתוּ

כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים
כִּי

in

¶. 2.

Et dixit
femina
ad serpentem:
de fructu arboris
horti
comedemus.

¶. 3.

Et de fructu arboris
quæ in medio horti,
dixit Deus:
non comedetis
ex ea,
neque tangetis
eam,
ne moriamini.

¶. 4.

Et dixit serpens
ad feminam:
Non morte
moriemini.

¶. 5.

Quia
novit Deus
quod

in die
comedere vos ex
ea

עֵינֵיכֶם
מִמֶּנּוּ אֲכַלְכֶם

aperiantur
oculi vestri,

וְנִפְקְחוּ

עֵינֵיכֶם

& fitis

וְהִיתֶם

sicut Deus,

כְּאֱלֹהִים

scientes

יֹדְעֵי

bonum & malum.

טוֹב וְרָע

Ꝙ. 6.

Et vidit femina,

וַתֵּרָא הָאִשָּׁה

quod bona

כִּי טוֹב

arbor ad cibum,

הָעֵץ לְמִאֲכָל

& quod

וְכִי

desiderium illa ocu-

לְתַאֲוָה הוּא לְעֵינֶיהָ

lis,

& desiderabilis ar-
bor

וְנִחְמָד הָעֵץ

ad conferendam
prudentiam:

לְהַשְׁכִּיחַ

Et accepit de fructu
ejus,

וַתִּקַּח מִפְרִיו

& comedit,

וַתֹּאכַל

& dedit etiam mari-
to suo

וַתִּתֵּן גַּם-לְאִישָׁתָּהּ

secum,

עִמָּהּ

וַיֹּאכַל

& comedit.

¶ 7.

וַתִּפְקַחְנוּ

Et aperti sunt

עֵינֵי שְׁנֵיהֶם

oculi amborum il-
lorum,

וַיֵּדְעוּ

& cognoverunt.

כִּי עֲרֻמִּים

quod nudi

הֵם

illi:

וַיִּתְפָּרוּ

Et confuerunt

עֲלֵה תְאֵנִים

folia ficus,

וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם

& fecerunt sibi

חֲגֹרֹת

subligacula.

¶ 8.

וַיִּשְׁמְעוּ

Et audiverunt

אֶת־קוֹל

vocem

יְהוָה אֱלֹהִים

Domini Dei

מִתְהַלֵּךְ בְּגַן

ambulantem in

horto

לְרוּחַ הַיּוֹם

ad auram diei:

וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם

Et abscondit se ho-

mo

וְאִשְׁתּוֹ

& uxor ejus

מִפְּנֵי

à facie

יְהוָה אֱלֹהִים

Domini Dei,

בְּתוֹךְ

in medio

arbo-

arboreti horti. : עץ הַגֵּן

ψ. 9.

Et vocavit ויקרא

Dominus Deus יהוה אלהים

hominem, אל האדם

& dixit illi: ויאמר לו

Ubi tu? : אֵינְךָ

ψ. 10.

Et dixit: ויאמר

Vocem tuam audi- את קולך שמעתי

vi

in horto, שֶׁן

& timui, וצנתי

quia nudus ego, ט-עירם אנכי

& abscondi me. : וצנתי

ψ. 11.

Et dixit: ויאמר

Quis טי

indicavit tibi, הגיד לך

quod nudus טי עירם

tu? אֵתָהּ

Num ex arbore, הֲמֵן-הָעֵץ

de qua præcepi אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ

tibi,

non comedendum לְבַלְתִּי אֶכֶל-מִסֹּנֶה

esse ex ea,

* (32) *

אכלת

comedisti?

ψ. 12.

ויאמר

Et dixit

האדם

homo:

האשה

Femina,

נתת עמרי

quam dedisti penes
me,

היא

illa

נתתה לי מן העץ

dedit mihi de ar-
bore,

ואכל

& comedi.

ψ. 13.

ויאמר

Et dixit

יהוה אלהים

Dominus Deus

לאשה

ad feminam:

מה זאת עשית

Cur hoc fecisti?

ויאמר

Et dixit

האשה

femina:

החיה השאני

Serpens decepit me,

ואכל

& comedi.

ψ. 14.

ויאמר

Et dixit

יהוה אלהים

Dominus Deus

אל הנחש

ad serpentem:

על עשית זאת

Quia fecisti hoc,

מאד

maledictus tu

præ omni pecude,
 & præ omni
 bestia agri:
 Super ventrem tu-
 um ibis,
 & pulverem come-
 des,
 omnibus diebus vi-
 tæ tuæ.

¶. 15.

Et inimicitiam po-
 nam
 inter te
 & inter mulierem,
 & inter semen tu-
 um
 & inter semen ejus:
 Illud
 conteret tibi ca-
 put,
 & tu
 conteres illi calca-
 neum.

¶. 16.

Ad feminam dixit:
 Multiplicando mul-
 tiplicabo

מכל-הבהמה
 ומכל
 חית השרה
 על-גחבך תלך
 ועפר תאכל
 כל-ימי חייך :

ואיבה אשור
 שנינה
 ובין האשה
 ובין זרעך
 ובין זרעת
 חמל
 ישופק ראש
 ואתו
 תשופנו עקב :

אל-האשה אמר
 הרבה זרעך

עצבונך וחרסך

dolorem tuum & conceptum tuum; in dolore paries filios, & erga maritum tuum obsequium tuum, & ille præerit tibi.

בעצב

תררי בני

ואל-אישה

השוקתך

והוא

ימשל-בך

17.

ולאדם אמר

Et ad hominem dixit:

כי שמעת

לקול אשה

ותאכל

מן העץ

אשר צויתך

לאמר

לא תאכל

ממנו

ארורה האדמה

בעבורך

בעצבון

תאכלנה

כך

ימי חייך

Quia audivisti vocem uxoris tuæ, & comedisti de arbore de qua præcepi tibi, dicendo: non comedes ex ea: Maledicta terra propter te. Cum dolore comedes ex ea, omnibus diebus vitæ tuæ.

Et

¶. 18.

Et spinam & tribulum
progerminabit tibi,
& comedes
herbam agri.

וְקוֹץ וְדַרְדַּר

תִּצְמִיחַ לְךָ
וְאִכְלִיתָ

אֶת-עֵשֶׂב הַשָּׂדֵה :

¶. 19.

In sudore vultus
tui
comedes panem,
usque dum rever-
taris

בְּזֵיעַת אִפְיֶךָ

תֹּאכַל לֶחֶם
עַד שׁוּבֶךָ

ad terram:

Quia ex illa
sumptus es:
quia pulvis tu,
& ad pulverem
reverteris.

אֶל-הָאָרֶץ
כִּי מִמֶּנִּי

לָקַחְתָּ
כִּי-עֹפָר אָתָּה

וְאֶל-עֹפָר
תָּשׁוּב :

¶. 20.

Et vocavit homo
nomen uxoris suæ
Evam:

וַיִּקְרָא הָאָדָם
שֵׁם אִשְׁתּוֹ

Quia
illa erat
mater omnis vi-
ventis.

כִּי

הִיא
אִם כֹּל-חַי :

C2

¶. 21.

וַיַּעַשׂ
יְהוָה אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ

Et fecit
Dominus Deus
homini & uxori
ejus

כַּתְנֹת עוֹר
וַיַּלְבִּישׁוּם

tunicas pelliceas,
& vestivit eos.

¶. 22.

וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֱלֹהִים
הִנֵּה הָאָדָם
הַזֶּה
כַּאֲחֵר מִפְּנֵי

Et dixit
Dominus Deus:
Ecce homo
fuit
sicut unus ex no-
bis,

לְדַעַר
טוֹב וְרָע

ad sciendum
bonum & malum.

וַעַתָּה
מִן־יִשְׁלַח יָדוֹ

Et nunc,
ne mittat manum
suam,

וְלָקַח
מִן־עֵץ הַחַיִּים

& accipiat
etiam

וְאָכַר
וַחַי לְעוֹלָם

de arbore vitæ,
& comedat,
& vivat in æter-
num.

¶. 23.

וַיִּשְׁלַחְהוּ

Et dimisit eum

Domi-

Dominus Deus
ex horto Eden,
ad colendum
terram,
qui desumptus
exinde.

יהוה אלהים
מגן עין
לענן
את האדמה
את הענן
את הענן
את הענן

¶. 24.

Et expulit
hominem,
& posuit
ab oriente Edenis
Cherubinos,
&
aciem gladii
vibrantis se,
ad custodiendum
viam
arboris vitæ.

והגיש
את האדם
והשכן
מקדם לנו-עין
את הכרובים
את החרב
את החרב
את החרב
את החרב
את החרב
את החרב

CAP. IV.

¶. I.

ET homo
cognovit
Evam uxorem su-
am,

האדם
ידע
את חות-
את חות

& concepit,
& peperit Cainum,
& dixit:

Acquisivi virum
Dominum.

¶. 2.

Et perrexit parere
fratrem eius
Abelem.

Et fuit Abel
pastor ovium:

Et Cain
fuit
agricola.

¶. 3.

Et factum est
a fine dierum,
& adduxit Cain
de fructu terræ
oblationem
Domino,

¶. 4.

Et Abel
adduxit etiam ipse
de primitiis ovium
suarum

&

& de adipe earum:

Et respexit Dominus

ad Abelem

& ad munusejus.

¶. 5.

Et ad Cain & ad oblationem ejus

non respexit.

Et ira accensa Caino valde,

& conciderunt

vultus ejus.

¶. 6.

Et dixit Deus

ad Cain:

Quare

ira accensa tibi?

& quare

conciderunt vultus tui?

¶. 7.

Nonne si bene egeris

remissio?

& si

ומחלבתי
וישע יהוה

אל אב
אל מנחתי

ואל קנו ואל מנחתי

לא שעה
ויחר ל

מאד
ויפל

פניו

ויאמר יהוה אל

אל קנו

למה
חרה לך

ולמה
נפלו פניך

הלא אם תטיב

של

וי

לא תיטוב
 לפתח
 חטאת רבץ
 ואלך
 השוקתך
 ואתה
 תמשל בו

 ויאמר קין
 אל-אבל
 ויהי
 בהיותם
 בשדה
 ויקם-קין
 אל-הבל
 ויהרגהו

 ויאמר יהוה
 אל-קין
 הבל אחיך
 ויאמר קין
 לא ידעתי
 חשם אחי
 אגבי

non bene egeris,
 ad ostium
 peccatum cubat,
 & erga te
 obsequium ejus,
 & tu
 dominaberis illi.

 §. 8.
 Et dixit Cain
 ad Abel fratrem
 suum.
 Et factum est,
 cum essent in agro,
 & insurrexit Cain
 in Abelem fratrem
 suum,
 & occidit eum.

 §. 9.
 Et dixit Dominus
 ad Cain:
 Ubi
 Abel frater tuus?
 Et dixit:
 Non scio:
 An custos fratris
 mei
 ego?

Et

¶. 10.

Et dixit:
Quid fecisti?
Vox
sanguinum fratris
tui
clamantium ad me
e terra.

ויאמר
מה עשית
קול
דמי אחיך
צעקים אלי
מן הארמה

¶. 11.

Et nunc
maledictus tu
ex terra,
quæ
aperuit os suum,
ad accipiendum
sanguinẽ fratris tui
de manu tua.

ועתה
ארוך אמה
מן הארמה
אשר
פתחה את-פיה
לקחת
את דמי אחיך
מינה

¶. 12.

Quando coles
terram
non perget dare
vim suam
tibi:
vagus & profugus
eris in terra.

כי
את-הארמה
לא תוסף לת-כמה
לה
נע ונר
תהיה נארוץ

¶. 13.

Et dixit Cain

ויאמר קין

אל יחיה
גדול עוני
משל

ad Dominum:
Major pœna mea
præ ferendo.

ψ. 14.

הן
גרשתי אתי
היום
מע
פני הארמה

Ecce,
expulisti me
hodie
de
facie terræ,
& de facie tua

ומפניך
אסתר

abscondar,
& ero
vagus & profugus

והייתי
נע ונר
בארץ
ויהי כל-מצאני

in terra,
& fiet ut omnis in-
veniens me
occidat me.

ψ. 15. ψ

ויאמר לו יחיה
לכן-חזק
כל-הרג קיו

Et dixit illi Domi-
nus:
Propterea
omnis occidens
Cainum,

שבעתי
קם
ויש

septuplo
vindicabitur.
Et posuit

Deus

Deus Caino
 signum,
 ne percuteret eum
 omnis inveniens
 eum.

¶. 16.

Et egressus est Cain
 a facie Domini,
 & habitavit in terra
 Nod
 ad orientem Ede-
 nis.

¶. 17.

Et cognovit Cain
 uxorem suam,
 & concepit
 & peperit Chanoch.
 Et fuit
 ædificans urbem,
 & vocavit
 nomen urbis
 secundum nomen
 filii sui Chanoch.

¶. 18.

Et natus est Cha-
 nocho

יהוה לקין

אוֹת

לכלתי הכות-אתו

כל-מצאו

ויצא קין

מלפני יהוה

וישב בארץ נוד

קדמת עֵדֶן

וירע

את

והוה

ותלד את-חנוך

ויהי

בנה עיר

ויקרא

שם העיר

כשם

בנו חנוך

ויהי

לחנוך

* (44) *

את-עירד

Irada.

ועירד

Et Irada

ילד

genuit

את-מחויאל

Mechujaël.

ומחויאל

Et Mechujaël

ילד

genuit

את-מתושאל

Methuschaël

ומתושאל

& Methuschaël

ילד את-למך :

genuit Lamech.

ץ. 19.

ונקח-לו למך

Et sumpsit sibi La-

meh

שתי נשים

duas uxores.

שמה האחת

Nomen unius

על השנית :

Ada,

שמה השנית

& nomen secundæ

על זילה :

Zilla.

ץ. 20.

ותלד ערד

Et peperit Ada

את-יבאל

Jabal.

הוא הילד

Ille fuit

אב

pater (autor)

יבשת אתר

habitantium in ten-

toriiis

ומקור

& pecuariae.

Et

¶. 21.

Et nomen fratris
ejus

וְשֵׁם אָחִיו

Jubal.

יִבְלָל

Ille fuit

הוּא הָיָה

pater (autor)

אָבִי

omnium tractanti-
um citharam

כָּל-תַּפְּסֵי מִנְּוָה

& organon.

: וְעֹגֶבֶת

¶. 22.

Et Zilla etiam ipsa
peperit

וַצִּלָּה גַם-הָיְתָה

Tubal Cain (*Vulca-
num*)

אֶת-תּוֹבֵל-קַיִן

acuentem

לְמַשׁ

omnem fabrum æ-
ris

כָּל-חַרְשֵׁי נְחֹשֶׁת

& terri.

וּבְרֹזָה

Et soror Tubal
Cain (*Vulcani*)

וְאָחוֹת תּוֹבֵל-קַיִן

Naama (*Venusta*)

: נַעֲמָה

¶. 23.

Et dixit Lamech
ad uxores suas:

וַיֹּאמֶר לְמֶכֶךְ

לְנָשָׁיו

Ada & Zilla,

עָדָה וַצִּלָּה

* (46) *

קולי שמעו audite vocem me-
am

נשי למך uxores Lemech:

האזינו auribus percipite

אמרותי sermonem meum:

כי איש הרגתי Nam virum occido

לפצעי ad vulnus meum,

וילד & juvenem

לחברתי ad livorem meum.

¶. 24.

כי שבעתי Nam septuplo

יקם-קוֹנֵי vindicabitur Cain,

ולמך & Lemech

שבעים ושבעה septuagies & septies.

¶. 25.

וירע Et cognovit

אדם porro

את-אשתו uxorem suam,

ותלד בן & peperit filium,

ותקרא את-שמו & vocavit nomen

ejus,

שֵׁת Seth.

כי שת-לי אלהים Quia posuit mihi

Deus

זרע אחר semen aliud

תחת הברך pro Abel,

quia

* (47.) *

quia occiderat eum
Cain.

פי הרגו
קין

¶. 26.

Et Setho etiam ipsi
natus est filius,
& vocavit nomen
ejus

ולשת גם-הווי
ילד-בן
ויקרא את-שמו

Enosch.

אנוש

Tunc cœptum est
invocare
in nomine Domini.

אז החל
לקרא
בשם יהוה

Be 24^{Fr. 117} 24

8^u

ULB Halle 3
004 973 127

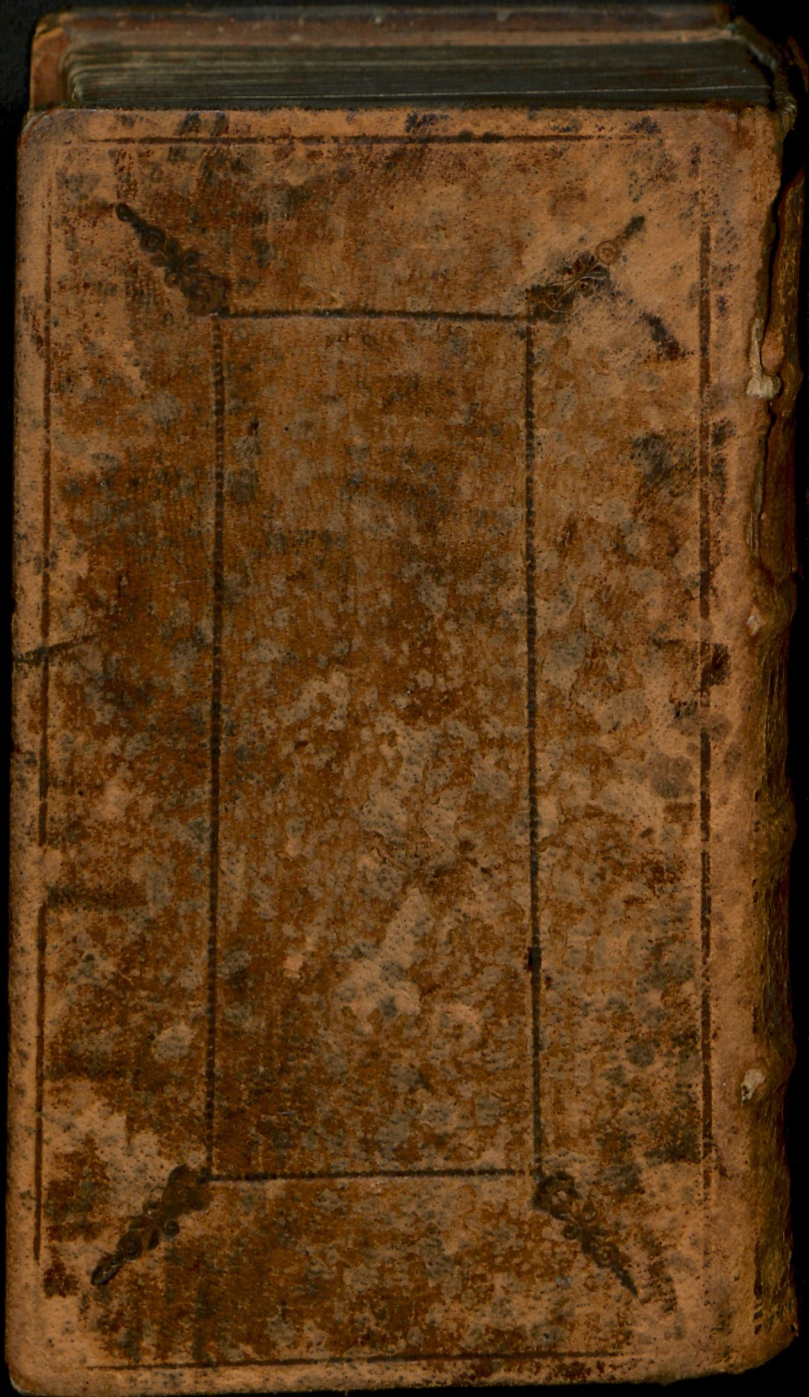

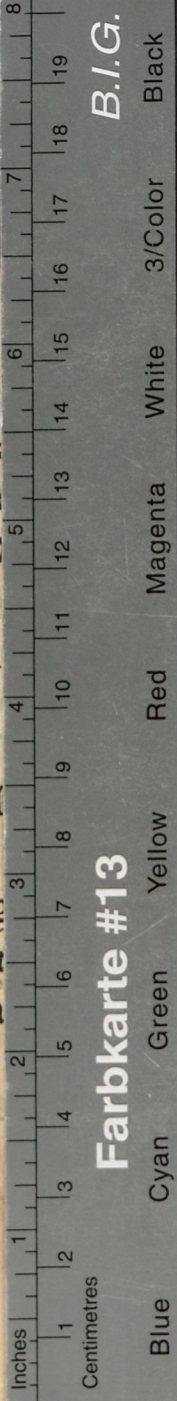
Sb.

10/17 = 50

71 C

³¹
HERMANNI von der Gardt/
Ling. Orient. in Acad. Jul. Prof. P. & Præ-
pof. Mariæb.

BREVIÆ atq; SOLIDA
HEBRÆÆ
LINGUÆ FUN-
DAMENTA,

EDITIO TERTIA.

HELMESTADII,

Typis & sumptibus GEORGH WOLFGANG
HAMMII, Acad. Typogr. 1700.

